

MĚSTO ZALOŽILO KVĚTNATOU LOUKU

str. **3**

Most nad tratí se dočká opravy
Město se chystá modernizovat několik komunikací, mezi nimi i ulici Třebíčskou.

str. **10**

Vystoupejte na věž
Tradičně se 1. června otevírá kostelní věž, tentokrát však poprvé s novou expozicí a hrou.

str. **16**

Studánka Víla prošla obnovou
Za opravenými studánkami v Balinském údolí stojí pan Rudolf Horák.

str. **28**

Děti se mohou pohybově rozvíjet
V Meziříčí se připravuje projekt zabývající se pohybovým vývojem dětí.

Slovo starosty

Vážený občané Velkého Meziříčí, milí sousedé,

na začátku května se nám ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Brno a Krajem Vysočina podařilo zprovoznit očkovací centrum v našem městě. Původně jsme avizovali, že každý týden obdržíme 200 kusů vakcín a očkovací den uskutečneme jedenkrát za čtrnáct dnů. Vzhledem k velkému zájmu ze strany veřejnosti a zároveň díky vstřícnosti Kraje Vysočina se nám podařilo vyjednat zdvojnásobení počtu dodávaných vakcín, a očkování tak může probíhat každý týden. Za první měsíc fungování očkovacího místa ve Velkém Meziříčí (5 očkovacích dnů) byla první dávka vakcíny proti covidu-19 aplikována již bezmála 2 000 lidem. Děkuji vám všem, kteří jste využili nebo hodláte využít služeb očkovacího místa v Jupiter clubu nebo jiných očkovacích center, protože svým zodpovědným přístupem výrazně napomáháte k návratu života bez roušek a omezení.

Díky očkování a pomalu přicházejícímu létu můžeme být po dlouhém zimním období svědky postupného rozvolňování vládních restrikcí. Kromě otevření školek a škol, většiny obchodů a služeb ožívají také kulturní akce, při jejichž konání ve venkovním prostoru se může sejít až několik stovek lidí. Protože otevřely restaurace, je zde konečně možnost obědovat jinde než doma nebo z krabičky v práci. Lze také očekávat, že se mnohem více lidí bude snažit letošní dovolenou strávit v zahraničí.

S rozvolňováním roste intenzita společenského dění. V první červnový den se veřejnosti zpřístupnila věž kostela sv. Mikuláše. Návštěvníkům nabízí zcela novou expozici o městě a farnosti, to vše doplněné zábavnou soutěží pro děti, která vznikla ve spolupráci s místními skauty. Provedla se také kompletní výmalba interiéru věže kostela. Otevřeno bude až do 12. září, neváhejte proto využít příležitosti navštívit po letech omlazený interiér věže. Chcete-li vystoupat na věž zdarma, a navíc podpořit dobrou věc, naplánujte si prohlídku ve dnech 25. – 27. června, kdy probíhá akce s názvem „Vzhůru za čistým vzduchem“. Tato akce Zdravého města s protikuřáckou tematikou se uskuteční v rámci mezinárodní kampaně Světový den bez tabáku. Skvělá spolupráce města a farnosti!

V termínu od 9. do 14. června proběhne tradiční velkomeziříčská pouť. Před několika týdny jsme prostřednictvím redakce Velkomeziříčska vyhlásili anketu, ve které občané mohli vyjádřit svůj názor, kam by pouť (zábavní atrakce a stánky) rádi umístili. Vybírat šlo ze dvou lokalit, a to buď Náměstí, nebo areál bývalého SVITu. Anketu se zúčastnilo 489 respon-

dentů a její výsledky byly poměrně vyrovnané. Převážil názor 53 % hlasujících, kteří preferují konání letošního ročníku na tradičním místě. K zábavním atrakcím přibudou v neděli 13. června na Náměstí a v přilehlých ulicích Radnická a Komenského řemeslné trhy. V nabízeném sortimentu nebudou chybět řemeslné výrobky, čerstvé květiny ani drobné občerstvení. Tímto vás na velkomeziříčskou pouť srdečně zvou!

12. června započnou vernisáží výstavy v předsálí kina Jupiter oslavy 150 let od založení hasičského sboru ve Velkém Meziříčí. O týden později, tedy 19. června, od brzkých ranních hodin hasiči vystaví svoji techniku na Náměstí. Ke zhlédnutí zde bude současná nejmodernější technika dobrovolných hasičů, ale i Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina a ZÚ HZS ČR rota Jihlava. V odpoledních hodinách budou předváděny různé ukázky požárních zásahů. Na pódiu vystoupí Taneční orchestr ZUŠ vedený Josefem Vaňharou.

V neděli 20. června proběhne zahajovací koncert Velkomeziříčského kulturního léta, při kterém vystoupí studenti ZUŠ Velké Meziříčí.

Závěrem mi dovoluji zmínit termín zasedání zastupitelstva města, který připadá na úterý 22. června. Zasedání je možno sledovat on-line skrze odkaz umístěný na webu města.

Z výše uvedeného krátkého výčtu blížících se událostí je patrné, že nás čeká společensky pestré léto, což nám všem moc přeji! Konečně!

Váš starosta
Alex Kaminaras

Pouť se odehraje na Náměstí

Pouť proběhne v termínu od 9. do 14. června na Náměstí. V rámci pouti se v neděli 13. června uskuteční řemeslné trhy. Prodejní stánky naleznete na ploše zdlážděné části Náměstí,

kteřou neobsadí pouťové atrakce, dále pak v ulicích Radnická a Komenského. V nabízeném sortimentu nebudou chybět řemeslné výrobky, ovoce, zelenina, čerstvé květiny, občerstvení ani cukrovinky.

Vedení města zajímalo, kde by lidé rádi oslavili tradiční pouť. Redakce Velkomeziříčska zveřejnila anketní otázku, na kterou se nabízela možnost odpovědi na Facebooku nebo prostřednictvím e-mailu. Otázka zněla: Kde byste uvítali umístění atrakcí a stánků na pouti ve Velkém Meziříčí v roce 2021? Ze dvou variant odpovědí občané volili častěji Náměstí. Radní se rozhodli respektovat názor občanů, a proto pouť zůstane tradičně na tomto místě. „Děkujeme všem 489 respondentům, kteří se hlasování zúčastnili. Váš názor je pro nás cenný,“ uvedl starosta města Alexandros Kaminaras. Celkem 53 % odpovědí patřilo Náměstí a zbylých 47 % možnosti umístění stánků a atrakcí v bývalém areálu Svit.

Přinášíme přehled dopravních uzavírek pro letošní rok

Město plánuje několik uzavírek během jednoho roku, všechny po svém dokončení zlepší cestování řidičům i chodcům. Rekonstrukce silnic budou probíhat systematicky. „Dopravní omezení jsou nepříjemná, proto se snažíme se zhotoviteli vždy vyjednat co možná nejkratší termín dokončení, avšak některé technologické postupy nelze urychlit. Od letošního dopravně náročného roku si slibujeme vylepšení nejen povrchů vozovek, ale i technické infrastruktury v několika ulicích,“ uvedl pozitiva starosta města Alexandros Kaminaras.

Rekonstrukce mostu v ulici Třebíčská odstartuje 29. června

Uzavření ulice Třebíčská způsobí sice značné komplikace v dopravě, ale výsledek potěší nejednoho motoristu. Zlepší se jak stav mostu nad tratí, tak i rozhledové podmínky při výjezdu z ulice Družstevní. Snahou však je minimalizovat délku trvání oprav, proto by uzavírka neměla přesáhnout čtyři měsíce.

Její zahájení plánuje zhotovitel od 29. června 2021.

Stavební akce ulice Oslavická

V druhé polovině roku by se také měla realizovat stavební akce týkající se rekonstrukce vodovodu a kanalizace v ulici Oslavická.

Bezděkov získá po nové opěrné zdi i vylepšení vozovky

Během léta odstartuje uzavírka Bezděkova, kde se po stavbě opěrné zdi zrenovuje i kanalizace a povrch vozovky. Havarijní stav opěrné zdi si vyžadoval rychlou opravu už v zimě. V létě se rekonstrukce dotkne přeložky sítí, napojení plynu a kanalizace i nového asfaltového povrchu vozovky a předlážďení vjezdů do okolních nemovitostí.

Cesta nad viaduktem a nad hřbitovem se dočká nového povrchu

Do léta by měly být komunikace nad hřbitovem na Karlově i nad viaduktem od ulice Nad Gymnázíem opravené. Původně plánované opravy na listopad loňského roku jsou závislé na klimatických podmínkách. Oprava 850 metrů silnice nad hřbitovem spočívá ve srovnání a uvalcování podkladu a následné úpravě povrchu asfaltovým recyklátem, který právě vyžaduje vysoké teploty. Zhruba poloviční úsek silnice nad viaduktem čekají stejné opravy včetně odvodnění a úpravy kanálů.

Oprava komunikace Nad Gymnázíem

Od června se na etapy uzavře ulice Nad Gymnázíem. Rekonstrukce vodovodu, kanalizace i vozovky se provede od křižovatky s ulicí Sokolovská až po konec stávajícího chodníku, tedy pár desítek metrů pod viadukt. Další plánovaná oprava se týká úseku od viaduktu až po nadjezd přes dálnici D1, kde zhotovitel postaví v příštím roce zcela nový chodník. Pěší se tak budou moci mnohem bezpečněji procházet třeba do zahrádkářské kolonie na Fajtově kopci.

Z jednání rady města 5. května

- Rada města schválila zveřejnění záměru změny nájemní smlouvy ze dne 26. října 2011 uzavřené mezi městem jako pronajímatelem a společností BigBoard Praha, a.s., jako nájemcem na umístění reklamního panelu u dálnice D1. Nájemní doba se prodlužuje o pět let, tedy do 26. října 2026. Město je oprávněné v měsíci dubnu a srpnu bezplatně umístit na panel reklamu.
- Rada souhlasila se zapojením účelově určených transferů přijatých na účet města v měsíci dubnu 2021 do rozpočtu města Velké Meziříčí.
- Radní schválili finance ve výši 120 000 korun na renovaci a opravu obecních památníků padlým v Mostištích.
- Rada města schválila finanční částku ve výši 50 000 korun

Z jednání rady města 19. května

- Rada města jmenovala JUDr. Pavla Zachu novým členem sportovní komise s hlasem poradním.
- Radní schválili umístění mobilní zdi od společnosti Domáci hospic Vysočina, o.p.s., k projektu „Než umřu, tak bych si přál...“ vedle kostela sv. Mikuláše.
- Rada schválila navržený termín, skladbu sortimentu a umístění stánků při prodejním řemeslném trhu v neděli 13. června 2021.
- Rada města schválila rozpočtové opatření ve výši 66 500 korun na aktualizaci projektové dokumentace pro překladi-

na opravu fasády na kulturním domě a hasičské zbrojnici v Mostištích.

- Radní stanovili sobotu v čase od 8.00 do 14.00 hodin dnem pro konání svatebních obřadů a úředně určenou místností obřadní síň městského úřadu. Dále schválili „Objednávkový list služeb při svatebním obřadu“ s účinností od 15. května 2021.
- Rada města schválila záměr podání žádosti o individuální dotaci na rekonstrukci zimního stadionu ve výši 8 465 000 korun ke Kraji Vysočina.
- Radní schválili umístění městské pouti konané od 9. do 14. června 2021 na tradičním místě, tedy na Náměstí. Rada města tak respektovala výsledky veřejné ankety.

ště odpadu na skládce tuhého komunálního odpadu.

- Radní schválili bezplatné zpřístupnění věže kostela sv. Mikuláše pro veřejnost ve dnech 25. až 27. června 2021 v rámci kampaně Světový den bez tabáku.
- Rada města schválila provozní dobu vyhlídkové věže kostela sv. Mikuláše od 1. června do 12. září 2021. Otevřeno bude od pondělí do soboty v čase od 9.00 do 18.00 hodin a v neděli od 12.00 do 18.00 hodin. Jednotné vstupné činí 20 korun.
- Radní souhlasili s konáním akce „NKT Půlmaraton 2021“ v sobotu 12. června na Náměstí.

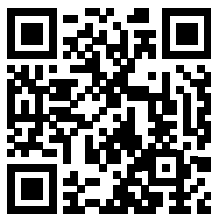
Sportoviště VM spouští nový web

Sportoviště VM

Příspěvková organizace města Sportoviště VM spustila své nové webové stránky. Dozvíte se zde informace o sportovištích města, jak je lze využívat, jak je rezervovat a mnoho dalšího. Po otevření koupaliště můžete na webu sledovat také to, zda je koupaliště kvůli počasí otevřené, nebo zavřené. Webové stránky najdete na adrese www.sportovistevm.cz

Michal Hořínek, ředitel

Snoubenci si mohou objednat doplňkové služby

Město upravuje objednávkový list pro konání sňatečných obřadů od 15. května 2021. Pro snoubence to znamená přehlednější volitelnou nabídku doplňkových služeb. Svatba může být například obohacena o hudbu z reproduktoru, živou hudbu, zpěv, přednes básně nebo organizační věci typu řazení a uvedení svatebčanů k obřadu. Částka se poté stanoví dle zvolených služeb, nejdražší varianta s využitím kompletní nabídky je 1 000 korun.

Město stanovilo pro konání svatebních obřadů sobotu od 8 do 14 hodin v obřadní síni radnice, pokud se budoucí manželé rozhodnou pro změnu, ať už času či místa, zaplatí správný poplatek ve výši 1 000 korun. Aktualizovaný ceník služeb v podobě objednávkového listu si můžete prohlédnout na webu města.

Město Velké Meziříčí hledá vhodného uchazeče na pracovní pozici

redaktor/redaktorka

na dobu neurčitou, termín nástupu ihned

Náplň práce: tvorba tištěného i webového Velkomeziříčska, správa webu a sociálních sítí aj.

Příhlášky včetně příloh mohou zájemci zasílat nejpozději do **18. června do 12 hodin**.

Bližší informace podá vedoucí odboru školství a kultury Pavel Stupka, tel.: 566 781 030, e-mail: stupka@velkemezirici.cz.

Ve městě jsme založili první květnatou louku

Na základě podnětů občanů a doporučení komise životního prostředí vznikla v lokalitě u „starého Penny“ květnatá louka. Na několika místech jsme zde zajistili strhnutí drnu současného porostu, kde jsme nechali oset osivo kvetoucích druhů. Realizaci provedla odborná firma, která zároveň zajistila osivo bez invazních druhů, vhodné do této lokality.

V letošním roce téměř nic z osívaných rostlin nevykvetlo, protože se jedná převážně o dvouleté rostliny. V dalších letech se můžeme těšit na rozkvetlé kopretiny, chrastavce, chrpy, řebříček či smolníčku. Se založením květnaté louky se pojí i menší intenzita sečení. Při méně častém sečení vykvetou druhy, které jsou v trávniku už dnes, jako je štirovník růž-

katý, jetel rolní, jetel plazivý, jetel luční, kontryhel či zvonky. Pokud se květnatá louka v této lokalitě osvědčí, může se do budoucna tento fenomén rozšířit do dalších vytipovaných lokalit ve městě. Květnaté louky se začaly v poslední době rozmáhat v reakci na úbytek hmyzu, jako adaptace městského prostředí na sucha a zlepšení vlhkostních poměrů. Mezi

další důvody se řadí i snížení nákladů na sečení a zlepšení estetické stránky. Pyl kvetoucích rostlin opyluje výhradně hmyz (nikoliv vítr), a proto nemůže způsobovat alergickou reakci. Jelikož se dá očekávat zvýšený výskyt hmyzu, vybrali jsme záměrně lokalitu mimo sídliště, jako prevenci před případným bodnutím.

Odbor životního prostředí

V Olši nad Oslavou zpřesní katastrální mapy

V Olši nad Oslavou proběhne obnova katastrálního operátu, která má za cíl aktualizovat katastrální mapy podle skutečného stavu.

Současné mapy jsou sice digitalizované, ale svůj původ mají většinou v 19. století, což se podepisuje na jejich přesnosti. Zástupci katastrálního úřadu, obce a dalších orgánů budou nové mapování v Olši nad Oslavou realizovat zřejmě v měsíci červnu.

Zaměření hranic pozemků, obvodů budov a vodních děl se provádí za přítomnosti vlastníka. „Všichni vlastníci jsou k zjišťování hranic zváni písemnou pozvánkou. Přestože neúčast vlastníka

není na překážku využití výsledného operátu zjišťování hranic, je v zájmu vlastníka se zjišťování hranic účastnit, protože taková účast napomůže k lepšímu vysvětlení a k rychlejšímu vyřešení zjištěných nesouladů. Vlastník tím může předejít celé řadě komplikací souvisejících s nedodržením daňových, stavebních, katastrálních a dalších předpisů,“ uvádí Český úřad zeměměřičský a katastrální ve svém informačním letáku. Obyvatelé dotčené obce by takový leták měli nalézt ve svých schránkách, dozví se na něm všechny podstatné informace o způsobu a průběhu obnovy katastrálního operátu i o povinnostech vlastníka.

Obyvatelé v Meziříčí třídí odpad velmi dobře, prokázala to krajská soutěž

Velké Meziříčí obsadilo v soutěži „My třídíme nejlépe“ stupně vítězů. V kategorii nad 5 000 obyvatel, do které město patří, vyhrála Telč, na stříbrném stupni vítězů se umístilo právě Velké Meziříčí a třetí skončila Velká Bíteš.

Zásadním kritériem pro hodnocení hlavní soutěže je množství vytríděného separovaného odpadu (papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy) přepočtené na jednoho obyvatele města. Kraj Vysočina soutěž vyhodnocuje na základě dat získaných od autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., která zajišťuje třídění, recyklaci a využití obalového odpadu.

Každoročně získá Meziříčí od společnosti EKO-KOM, a.s., odměny za vytríděné složky komunálního odpadu. Za loňský rok se jednalo o odměny ve výši 2 200 205 korun, které se vždy využijí zpět v odpadovém hospodářství města. „Chtěla bych občanům poděkovat za jejich přístup ke třídění separovaného odpadu. Následná recyklace a využití správně vytríděných obalů má zásadní vliv na životní prostředí.

dí. Když už odpad vznikne, má jeho třídění smysl,“ uvedla s vděkem Zdislava Fialková z odboru životního prostředí.

Mimo správné třídění, které je primární pro recyklaci a znovuzpracování odpadů, je zásadní zejména prevence vzniku odpadů.

Jak může běžná domácnost předcházet vzniku zbytečných odpadů? Možností se nabízí mnoho.

- Například nepoužívat jednorázové sáčky, nádoby, igelitové tašky nebo PET láhve.
- Nakupovat se dá bez obalu nebo do vlastních krabiček a nEKOnečných sáčků.
- Nevyhazovat věci, které jsou funkční, můžete je darovat či vyměnit.

Dva památníky padlých v Mostištích se dočkají oprav

Radní města vyhověli žádosti komise pro místní správu z Mostišt' a odsouhlasili finanční prostředky na renovaci památníků padlým. Částka 120 000 korun zahrnuje podle cenové nabídky opravu dvou památníků, z nichž jeden se nachází přímo na hřbitově v Mostištích a druhý na rozcestí hlavních silnic. Zhotovitel Kamil Bula, jehož nabídku odsouhlasila komise, opraví základy, rámy, pískovcovou plastiku i zlaté písmo.

V Mostištích opraví fasádu kulturního domu

V Mostištích se neustále buduje. Po výměně oken přichází na řadu fasáda. Řeč je o kulturním domě, který je zároveň spojený s hasičskou zbrojnicí. V základním rozpočtu město na akci vyhradilo 250 000 korun, které ovšem nestačí. Vítězná nabídka, která vzešla z výběrového řízení, vyčíslila opravu na 300 000 korun, proto město prostřednictvím zasedání rady schválilo dodatečně 50 000 korun z rezervy.

MĚSTSKÁ POLICIE INFORMUJE

Náměstí 14/16
594 01 VELKÉ MEZIŘÍČÍ
TEL.: 566 781 156

10. 5. 2021 ve 12:00 hodin přijala městská policie (MP) žádost o součinnost od Policie ČR při zákroku v ulici K Novému nádraží, kde se měla nacházet podnapilá žena. Hlídka se neprodleně dostavila na místo. Žena byla silně pod vlivem alkoholu, ohrožovala své zdraví a život, dále bezpečnost a plynulost silničního provozu a vůči hlídce MP byla agresivní. Provedenou orientační dechovou zkouškou u ní strážníci zjistili 3,25 promile alkoholu v dechu. Na místo přivolali rychlou záchrannou službu. Po vyšetření lékař rozhodl o jejím převezení do protialkoholní záchytné stanice v Jihlavě. Při předání žena nadýchala stále přes tři promile.

12. 5. 2021 v 06:43 hodin přijala MP Velké Meziříčí oznámení od občana, který uvedl, že v ulici Zd. Vorlové se pohybuje obnažený muž od pasu dolů. Na místo jsme neprodleně vyslali hlídku MP a ta ve spolupráci s oznamovatelem muže vypátrala. Muž byl zmatený a choval se divně. Hlídka MP muže po dohodě s Policií ČR přepravila na jejich služebnu v Meziříčí k provedení dalších úkonů. Policisté poté provedli u muže polské národnosti orientační dechovou zkoušku jak na alkohol, tak na drogy s pozitivním výsledkem. Policie ČR si případ převzala k došetření.

21. 5. 2021 v 09:50 hodin jsme na služebnu MP přijali oznámení, že v ulici Ostrůvek ve Velkém Meziříčí spí na lavičce muž, který je oblečený „na leho“. Hlídka MP provedla veškeré úkony ke zjištění totožnosti a k dalším skutečnostem. Ve spolupráci s odborem sociálních věcí muži zajistila teplejší oděvy, hygienické potřeby, jídlo a prostředky na cestu domů, neboť muž byl slovenské národnosti.

Za období od 26. 4. 2021 do 25. 5. 2021 MP řešila 223 dopravních přestupků. Jednalo se především o porušení dopravního značení, zejména zákaz stání, stání na parkovištích s parkovacím kotoučem a nezaplacení parkovacího poplatku v centru města Velké Meziříčí.

Z ČINNOSTI HASIČŮ

Nález trhavin

V pondělí 3. 5. 2021 před pátou hodinou odpolední vyjeli profesionální hasiči ze stanice Velké Meziříčí k ohlášenému nálezu trhavin na 128. km dálnice D1 ve směru na Prahu.

Na místě zásahu byla při stavebních pracích nalezena trhavina.

Hasiči ve spolupráci s policejním pyrotechnikem trhavinu zajistili. Následně ji přesunuli na přilehlé pole, kde byla pyrotechnikem řízeně odpálena.

Po ukončení činnosti na místě zásahu se jednotka vrátila zpět na základnu.

Nehoda u Kozlova

Ve středu 19. 5. 2021 před devátou hodinou ráno vyjeli profesionální hasiči ze stanice Velké Meziříčí a jednotky SDH Křižanov k ohlášené dopravní nehodě osobního automobilu u Kozlova.

Při nehodě došlo k vážnému zranění dvou osob cestujících ve vozidle.

Hasiči zraněné předali do péče zdravotníků.

Jednotky po příjezdu na místo události provedly poskytnutí předlékařské pomoci, zajištění místa nehody, transport zraněných do vrtulníků a řídily dopravu.

Na havarovaném vozidle provedli hasiči protipožární opatření a zkontrolovali, zda nedošlo k úniku provozních kapalin.

Po ukončení činnosti na místě zásahu se jednotky vrátily zpět na základnu.

Fabia pod návěsem

V pondělí 24. 5. 2021 před třetí hodinou odpoledne vyjeli profesionální hasiči ze stanice Velké Meziříčí k ohlášené dopravní nehodě osobního a nákladního vozidla na 138. km dálnice D1 ve směru na Prahu.

Při nehodě byla zraněna jedna osoba.

Hasiči předali zraněného do péče zdravotníků.

Jednotka po příjezdu na místo události zajistila místo nehody a řídila dopravu.

Na havarovaných vozidlech provedli hasiči protipožární opatření a zkontrolovali, zda nedošlo k úniku provozních kapalin.

Po ukončení činnosti na místě zásahu se jednotka vrátila zpět na základnu.

npor. Jiří Doležal – velitel stanice Velké Meziříčí

Ekocentrum Chaloupky v Balínách se může pyšnit novými učebnami

Konec května v Balínách patřil slavnostnímu představení zrekonstruovaného křídla usedlosti. Ekocentrum Chaloupky Baliny navštívili významní představitelé, politici a následně i široká veřejnost v rámci Dnů otevřených oken do přírody.

Rekonstrukce, jejímž největším sponzorem byla Evropská unie, vyšla na 25 milionů korun. V pravém křídle vznikly čtyři specializované a zároveň bezbariérové učebny. Tři učebny se zaměřují na odborné přírodovědné obory a jedna se věnuje řemeslu. Půdní laboratoř je vybavena pomůckami pro pozorování půdních živočichů, ve vodní laboratoři najdeme akvária, pomůcky pro pokusy s vodou, modely ryb, obojživelníků a plazů. V biosférické laboratoři nalezneme modely živočichů i faunária - přenosné plastové boxy pro pozorování a dočasný chov různých druhů bezobratlých živočichů. Poslední řemeslná učebna učí děti manuální zručnosti a práci se dřevem.

Mimo učebny získala usedlost šatny, hygienické zázemí pro žáky i kabinet pro lektory. Ekocentrum v Balínách učí již 30 let malé i velké zájemce řeči přírody.

Technické zázemí obřadní síně prošlo modernizací

Revitalizace se dočkal městský hřbitov na Karlově. Město nechalo zároveň zrekonstruovat technické zázemí za obřadní síní včetně samotné budovy a vnějšího okolí.

Nový zákon o pohřebnictví upravil a také výrazně zpřísnil podmínky provozování služeb v dané oblasti. Staré prostory už zcela nevyhovovaly, a tak město začalo na podzim loňského roku s obnovou. Práce, které vyšly na 6,5 milionu korun, zhotovitel Building-centrum HSV, s.r.o. Velké Meziříčí dokončil letos v květnu.

Radikální a zásadní proměnou prošla samotná budova a technické zázemí smuteční síně, jež se opravila a zateplila. Rekonstrukce se týkala i chlazení vybraných prostor. Budova má novou střechu a vyměněná okna. Vjezd na místo usnadňuje automatická brána a nová dlažba.

Druhá etapa revitalizace se týká samotné smuteční síně a město ji plánuje na následující rok.

Očkování ve městě nabralo na obrátkách

V květnu došlo ve Velkém Meziříčí ke spuštění očkování proti onemocnění covid-19. Očkovací centrum v Jupiter klubu zahájilo provoz ve čtvrtek 6. května. Jeho služeb od zavedení využilo 1 776 klientů a počet zájemců se dále navyšuje. Od 4. června se mohou hlásit k vakcinaci lidé ve věkové skupině nad 16 let.

Vedení města původně avizovalo, že týdně obdrží 200 kusů vakcín a očkovat se bude jedenkrát za 14 dní. Pro velký zájem ze strany veřejnosti a zároveň díky vstřícnosti Kraje Vysočina při přerozdělování očkovacích látek však v průběhu května docházelo k pravidelnému navyšování počtu vakcín, a očkování se

tak realizovalo každý týden ve čtvrtek.

Za uplynulý měsíc centrum obsloužilo 1 776 klientů. Velké poděkování za bezproblémový provoz centra patří koordinátorovi Kraje Vysočina, provozovateli Fakultní nemocnici Brno a zároveň také všem občanům, kteří se rozhodli naočkovat v centru našeho města.

Město pracuje na svém rozvoji

Jedním ze základních cílů projektu s názvem „Tvorba strategických dokumentů, zvýšení kvality a profesionalizace Městského úřadu Velké Meziříčí“, do kterého se městský úřad zapojil na jaře loňského roku, je také realizace Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM) pro roky 2021-2028, jehož cílem je koordinace aktivit soustředících se na řešení nejzávažnějších identifikovaných problémů na území města. Jedná se o nástroj, který městu pomůže řešit problémy nebo konkrétní témata komplexně.

V pondělí 21. 6. 2021 od 15.00 hodin proběhne v koncertním sále Jupiter klubu projednání nového IPRM pro roky 2021-2028, kde se bude moci veřejnost vyjádřit k pěti základním prioritním osám:

- Podnikání (prioritní osa 1)
- Udržitelná doprava (prioritní osa 2)
- Cestovní ruch (prioritní osa 3)
- Město pro život (prioritní osa 4)
- Udržitelný rozvoj (prioritní osa 5)

Prezentovat jednotlivé prioritní osy budou zpracovatelé Ing. Petr Macejka, Ph.D, ze společnosti UDIMO s.r.o. (osa udržitelná doprava) a Ing. arch Barbora Zemanová (ostatní osy).

Starosta města Alexandros Kaminares tímto zve všechny občany k diskusi k novému integrovanému plánu rozvoje města.

Dokument vzešlý z projednání s veřejností se předloží ke schválení zastupitelstvu města v září 2021.

V září nastoupí 140 prvňáků

Zápis dětí do prvních tříd se obešel i letos bez jejich osobní účasti. Školy v Meziříčí přijaly 123 prvňáků a školy v místních částech 17. Na Základní školu Oslavickou v září nastoupí 52 dětí, na ZŠ Školní 46 žáků a na Sokolovskou 25 prvňáčků. V místních částech přijde do první třídy v Mostištích 13 dětí a ve Lhotkách budou 4. Celkem se jedná o 140 prvňáčků. Některé děti dostaly odklad povinné školní docházky, například na ZŠ Oslavická dostalo odklad 16 dětí. Mateřské školy ve městě přijaly v květnovém zápisu 84 dětí z 128 doručených žádostí.

Kostelní věž se otevřela prvního června

Věž kostela sv. Mikuláše na Náměstí ve Velkém Meziříčí se opět otevřela návštěvníkům v úterý 1. června 2021. Zájemci o prohlídku zaplatí jednotné vstupné ve výši 20 korun.

V letní sezóně se věž zpřístupní veřejnosti od 1. června do 12. září 2021. Otevírací doba je od pondělí do soboty od 9.00 do 18.00 hodin, v neděli od 12.00 do 18.00 hodin. Návštěvníci se mohou těšit na novou expozici, kterou doplňuje soutěž pro děti. Ve věži se provedla také kompletní výmalba a na ochoz se nainstalovaly ochranné sítě proti holubům. Odměnou za výšlap po 153 schodech bude navíc jedinečný pohled na město z ptáčích perspektiv, který se nachází ve výšce 40 metrů nad zemí. Navštívit věž zdarma a navíc podpořit dobrou věc můžete ve dnech 25. – 27. června, kdy probíhá akce s názvem „Vzhůru za čistým vzduchem“. Akci pořádá Zdravé město v rámci mezinárodní kampaně Světový den bez tabáku.

Dokončení výstavby věže se datuje v roce 1465. Od svého vzniku je majetkem města. Věž je vysoká 64 metrů, ale dříve byla ještě vyšší. Nachází se zde šest zvonů. V 16. století přibýly i hodiny. Ty dnešní jsou z roku 1949 a mají největší prosvětlené ciferníky ve střední Evropě s průměrem 420 centimetrů.

Věž kostela sv. Mikuláše oživila nová instalace

jeho části vypadaly v minulosti, připomenout historii obce i lidské příběhy. Chtěli jsme upozornit také na drobné detaily, které člověk při každodenním shonu může přehlédnout. Pro hlubší seznámení se pak nabízejí další, fyzicky už méně náročné zdroje poznání: webové stránky www.turistikavm.cz, YouTube kanál „Velké Meziříčí“ nebo na sociální síti Facebook „ticvelkemezirici“. Přejeme vám, aby výstup na věž a její ochoz byl impulzem k dalšímu poznávání Velkého Meziříčí. Zveme vás k procházkám městem, ke hledání jeho skrytých půvabů i pozorování zdánlivých samozřejmostí.

Věž kostela je otevřená od 1. 6. do 12. 9. 2021, vždy od pondělí do soboty 9:00 – 18:00 a v neděli 12:00 – 18:00 hodin.

Honza Bílek, koordinátor projektu
předseda Komise kulturní a cestovního ruchu Velkého Meziříčí

Zveme obyvatele města i přespolní výletníky na opětovně otevřenou vyhlídkovou věž kostela sv. Mikuláše ve Velkém Meziříčí. Návštěvníky čeká několik novinek, ke kterým patří především poutavá výstava o věži samotné, ale i o mnoha dalších zajímavostech Velkého Meziříčí. Novou, svěží grafiku a moderní technické provedení instalace podporují také čerstvě vymalované interiéry a v neposlední řadě interaktivní hra nazvaná Záhada prvního hodináře.

Starat se o tak komplikovaný mechanismus, jakým je hodinový stroj věžních hodin, nemohl kde kdo. Tato hra prověří, zda ovládáte schopnosti správného hodináře: přesnost, bystrost, cit pro detail a pozornost. Je to výzva pro malé i velké, holky i kluky, táty i babičky. Všichni mají stejnou šanci!

Během výstupu na věž se seznámíte s pozoruhodnými místy našeho města a jeho nejbližšího okolí. Snažili jsme se přiblížit, jak

Věcné ceny, foto: Dóza - středisko volného času Velké Meziříčí

DÓZA děkuje za účast v soutěži TRACKuj VelMez jaro 2021

Outdoorová hra – již druhá přepracovaná verze – zaměřená na putování ulicemi města a luštění šifer nadchla mnoho obyvatel Velkého Meziříčí či blízkého okolí. Registrovalo se celkem 396 soutěžících – 119 v kategorii pro nejmenší děti do 6 let, v hlavní kategorii pak 108 dětí do 15 let a 169 soutěžících z řad studentů, dospělých i seniorů. Nejstarším účastníkem byl 78letý soutěžící. Putování a hledání šifer v ulicích města probíhalo od 20. března do 29. dubna 2021.

V jarním trackování bylo cílem (na rozdíl od podzimu, kdy úkolem soutěžících bylo sesbírat 20 žetonů Dózáků z 5 různých kategorií) dešifrovat zprávu – legendu o vzniku Velkého Meziříčí. Ta se rozdělila do 20 částí umístěných na tabulkách v ulicích města. Nejmenší soutěžící měli za úkol objevovat na tabulkách obrázky, doma je pak nakreslit a přinést do Dózy. Trackující se během hry seznámili s různými typy šifer, oprášili morseovu abecedu a nemálo z nich pak objevilo nová zákoutí a ulice města, o kterých ani nevěděli, že se ve Velkém Meziříčí nachází.

Odměnu získali ti trackující, kteří dodrželi pravidla hry a v termínu zaslali všechna znění šifer – a nezalekli se ani záměrné chyby, kterou jsme nastražili. Cenu si nakonec vyzvedlo 34 nejmenších dětí. Jejich krásné obrázky nás moc potěšily. **Legendu o vzniku města správně dešifrovalo 56 dětí od 6 do 15 let a 88 dospělých. S radostí jsme tedy vydali 178 cen.**

Samotný smysl vzniku hry – soutěže TRACKuj VelMez – se podařilo naplnit. Soutěžící s námi aktivně trávili svůj volný čas a navíc si hru jak na podzim 2020, tak i na jaře 2021 opravdu užívali, a za to jsme

moc rádi. Věříme, že se podaří zorganizovat i další trackování na podzim 2021, a občané Velkého Meziříčí budou moci vyrazit opět do ulic či blízkého okolí a objevovat, hledat, pátrat, luštit, sbírat atd.

Velmi děkujeme vlastníkům pozemku za spolupráci – za možnost umístit soutěžní tabulky v blízkosti jejich domu. Děkujeme také sponzorům za poskytnutí cen pro soutěžící – Informačnímu centru Velké Meziříčí, firmám ALPA, a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., NPK Europe Mfg., s.r.o., Henkel ČR, s.r.o., a POEX Velké Meziříčí, a.s. –jž–

Město vzdalo hold obětem Velkomeziříčské tragédie

Představitelé města uctili památku obětí Velkomeziříčské tragédie. Stalo se tak v podvečer 7. května na městském hřbitově Karlov. Tradiční pietní vzpomínka se obdobně jako v loňském roce musela obejít bez přítomnosti veřejnosti.

Symbolickým položením věnce ke zrenovanému památníku padlých projevilo duchovní účast vedení města včetně zástupců

z řad politických klubů. Pietní akt se konal bez doprovodného programu i účasti občanů od 17 hodin.

Od osudných událostí posledních dnů druhé světové války uplynulo již 76 let. Děkujeme vám, že nezapomínáte a každý rok si připomínáte poslední květnové dny roku 1945 v Meziříčí společně s námi.

Fajtfest láká na kopec

Příznivci rockové hudby si mohou do svých diářů konečně zapsat datum oblíbeného festivalu Fajtfest. Koná se od čtvrtka 8. července do soboty 10. července 2021. Oproti minulým letům to bude tentokrát spíše „evropská edice“.

Pořádat festivaly v době „covidové“ je pro organizátory dost náročné. Trápí je nejistota. Podmínky se neustále mění a oni musí bezprostředně reagovat na nová nařízení, která vláda a hygienička vyhlásí. Organizátoři Fajtfestu řešili, jak to letos bude s vystupujícími kapelami. Objevil se nápad překlomit celý ročník na rok 2022. Zdálo se, že je to nejjednodušší řešení. Ale nakonec to bude všechno trošku jinak.

„Stále v nás byla naděje, že festival budeme moci za zmírněných pandemických podmínek přece jen uspořádat,“ říká za organizátory Tomáš Bob Fleck a pokračuje:

„I když jsem už od konce loňského roku věděl, že bude těžké zajistit zámořské kapely a zřejmě asi nepřijedou, nechtěli jsme se myšlenky uspořádat festival vzdát. I když by to znamenalo, že by nám vlastně odpadli všichni headlineré.“

Proto se organizátoři rozhodli, že budou vyjednávat raději účast evropských kapel. Byla to práce na několik měsíců, ale výsledek by měl stát za to. „Myslím, že takový line-up jako letos na FAJTFESTu v evropských končinách jen těžko pohledáte. Upřímně. DECAPITATED, BLEED FROM WITHIN nebo Sushiho GHOSTKID

by sebrali hlavní sloty, i kdyby žádný covid neexistoval,“ objasňuje Tomáš Bob Fleck. V letošním roce dostane logicky svůj větší prostor domácí core scéna. V dalších letech už by se mělo jednat spíše o jednotky, protože Fajtfest má danou svoji podobu a trend, kterým se chce ubírat.

„A tak neváhejte a přijďte si zažít letošní Fajtfest na kopci,“ láká Fleck: „Tou největší motivací a motorem jste pro nás právě vy, naši fanoušci, kteří nyní tyto řádky čtete! Zde se nejedná o žádnou „mini edici“, ale regulérní fest! Doufám, že naši snahu oceníte a všichni si to na kopci pořádně vychutnáme!“

**Evropský
Festival
Filozofie**
Velké Meziříčí

Velké Meziříčí
29. 8.–12. 9. 2021

VĚDA (AU!) MĚNÍ
VĚDA A UMĚNÍ

15. ROČNÍK

F Institute of Philosophy
Filosofický ústav AV ČR

www.festivalfilozofie.cz
f @festivalfilozofie

Strana jako vůle lidu nebo plán? Jak meziříčští komunisté vstoupili do politiky

„V měsíci květnu vzpomíná naše strana a s ní všechen lid 60. výročí založení Komunistické strany Československa.“ Pamatujete? Právě takto velkomeziříčský Zpravodaj v roce 1981 připomínal jedno z jubileí vládnoucí strany. Od roku 1989 můžeme stejný historický moment mít téměř bez povšimnutí, ale zapomínat bychom neměli. Komunistická ideologie poznamenala příliš mnoho životů a její stoupenci mezi námi žijí dodnes. Ano, právě letos uběhlo přesně 100 let, kdy u nás bolševický proud získal svoje politické zastoupení – samostatnou komunistickou stranu.

O počátcích KSČ ve Velkém Meziříčí se na stránkách místního Zpravodaje i okresního týdeníku Vysočina psalo samozřejmě mnohokrát. Ale vždycky v duchu stranické propagandy jako o „mezíniku v dějinách československého dělnického hnutí“ nebo jako o „významném kroku na cestě k budoucí proletářské revoluci“. Kulaté výročí je proto dobrou příležitostí zbavit tento „krok“ ideologických nánosů a s využitím dobových pramenů jej nasvítit o něco konkrétněji.

Odštěpení KSČ ve Velkém Meziříčí

Předně je třeba říci, že meziříčští dělníci nebyli zdaleka tak radikální jako ti pražští. Jejich politicky organizovaná část poměrně dlouho váhala, jestli zůstat i nadále součástí tradičního sociálně demokratického proudu, nebo podpořit odštěpení jeho levicového křídla a vznik samostatné komunistické strany. Náborový rozkol uvnitř sociální demokracie zdejší úřady zaznamenaly už v prosinci 1920, ale teprve následujícího roku stoupenci radikální levice dosáhli potřebné převahy. Stalo se tak v rozmezí 21. května a 3. července 1921, kdy se na schůzích místní a okresní organizace sociálně demokratického dělnictva usnesli přítomní členové, že přistoupí ke komunistické straně. Tato usnesení lze pak považovat za ustavení komunistické strany ve Velkém Meziříčí. Do té doby měly komunistické myšlenky překvapivě největší ohlas mezi zaměstnanci velkostatku hraběte Harracha, a to zejména v osobě jeho ředitele Vojtěcha Golembiowského.

Prosincové události roku 1920

Váhavý charakter místního komunistického hnutí naznačoval už průběh událostí v prosinci roku 1920. Ty byly v Praze spojeny s bojem o Lidový dům, na Moravě byl v několika okresech vyhlášen výjimečný stav a dobové úřady toto dění vnímaly jako pokus o komuni-

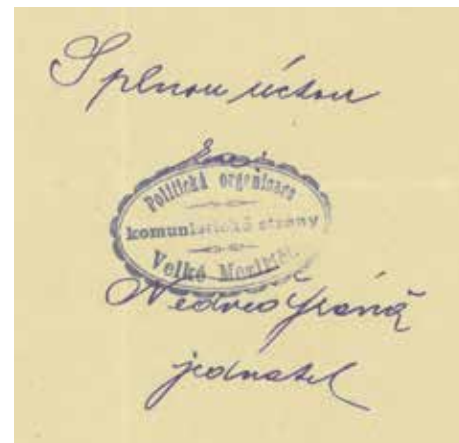
stický puč. I z okrajových částí meziříčského okresu pochodovaly ozbrojené průvody na pomoc stávkujícím horníkům z rosicko-oslavanských dolů, ale v jeho centru panoval relativní klid. Jedinou akcí, kterou zdejší komunistické křídlo uskutečnilo, tvořil 12. prosince tábor lidu na meziříčském náměstí. Demonstrace se zúčastnilo přibližně 300 osob. Asi 100 jich náleželo k radikální levici, ale ani tato skupina v ničem nenarušila veřejný pořádek. Prosincové shromáždění však mělo ještě další příznačné rysy...

Hlavní organizátor

Role hlavního prosincového řečníka náležela stranickému důvěrníkovi a zástupci konzumního spolku Bedřichu Böserovi. Na tom by nebylo nic zvláštního, kdyby tento pražský rodák nebyl zároveň rozhodujícím činitelem, který se svou agitací zasadil o prokomunistické usnesení schůzí z 21. května a 3. července 1921. Další podrobnosti z Böserova života, které pozoruhodně oponují marxistickému zpochybňování úlohy jednice v dějinách, vyplývají z dochovaných četnických hlášení. Bösera totiž do Meziříčí na placené místo ředitele konzumního spolku dosadila přímo strana, a to zrovna na jaře roku 1920. Od té doby se pak opakovaně vracel do Prahy a „před prosincovým pučem ukázal se horlivým pracovníkem sociálně demokratické levice“. V Praze mj. kontaktoval i plukovníka F. M. Mlčocha, který proslul nejprve na Kladně jako organizátor dobrovolné rudé armády a později jako zakladatel Strany zeleného hákového kříže. Těsně před prosincovými událostmi Mlčoch pobýval dokonce tři týdny u svého soudruha ve Velkém Meziříčí!

Střídání vůdců

Nicméně ani s pomocí uniformovaného poradce Bedřich Böser v roli revolučního předáka dlouho neobstál. Byl spíše „salónním“ typem placeného komunisty,

Razítko KS, foto: MZA, pracoviště Velké Meziříčí

který sám vyměnil leninskou bradku za elegantnější anglický vous. Pokus o první komunistickou manifestaci v červenci roku 1921 organizačně zpackal a o jeho bolševickém přesvědčení brzy pochybovali četníci, natož pak jeho vlastní soudruzi. Na meziříčském náměstí v neděli 11. září 1921 proto k pěti stovkám demonstrujících dělníků promluvil už komunistický poslanec Edmund Burian, který se nebál veřejně přiznat, že komunisté – na rozdíl od jiných socialistů – věří i v násilné „zvrácení stávajícího společenského a hospodářského řádu“. Do února 1948 bylo tehdy ještě relativně daleko, ale už na podzim 1922 se novým předákem komunistické strany v okrese stal známý radikál Jindra Nováček.

Komunistická strana navzdory rozpačitým a do značné míry uměle naroubovaným počátkům vstoupila do místní politiky celkem razantně. V roce 1923 vyhrála obecní volby a dosaženou převahou na čas zastínila i roli sociálních demokratů. Politicky začali meziříčští komunisté ztrácet v době hospodářské krize. V letech 1938–1945 přešla strana nuceně do ilegality a po utrpění volební remízy z května roku 1946 si svou „vedoucí úlohu“ na dlouhých 41 let zjedнала celostátním únorovým převratem.

Martin Štindl

1. máj 1921, foto: MZA, pracoviště Velké Meziříčí

Uplynulo 100 let od začátku skautingu v Meziříčí

V tomto roce slavíme významné jubileum! Jsme střediskem se stoletou tradicí. Pojdme projít dalším kouskem naší historie, která je spojená s významnými kulturními, společenskými, ale i historickými událostmi našeho města, mnohdy i širšího regionu. Minule jsme se ponořili do krásného skautského období, které nastalo po roce 1936. Do doby prvních táboráků, schůzek, táborů, akcí s kulturním i společenským dopadem... Do doby shánění potřebného zázemí pro skautské tábory i celoroční skautskou činnost. Do doby nadšení a svobody. Okupací v roce 1939 všechno skautské počinání končí a nastává doba útlaku, války. Toto smutné a náročné období je však také součástí historie našeho střediska a tedy i tématem dnešního článku. Takže, pojdme si to vypovědět od začátku.

Část 3. Junák za okupace a války

V období druhé republiky na našem území fungovalo několik skautských organizací. Junák na to v lednu 1939 reagoval sdružením většiny těchto organizací v jeden celek – proto byl založen tzv. nový Junák. Jeho oficiální název byl Junák – ústředí skautské výchovy.

Okupací (15. března 1939) německým vojskem nastala v celém protektorátu na šest let doba útlaku a nesvobody. Přišlo období zákazů, nařízení, příkazů, konfliktů a lidských tragédií.

Po zrušení Sokola přišel na řadu i Junák. Skautská činnost byla po zabrání republiky Němci v březnu 1939 velmi omezena. Nový Junák se snažil najít možnost, jak by i v této těžké době mohl fungovat či alespoň přežít. I za cenu některých ideových kompromisů. Nakonec však byla skautská organizace z rozhodnutí K. H. Franka (28. října 1940) zakázána a rozpuštěna jako protiokupační nepřátelská organizace. Tomuto rozhodnutí předcházelo mnoho dílčích rozhodnutí – zejména rozhánění a zákazy letních táborů. Byl to historicky první zákaz skautské činnosti. Nastal konec skautování bez vidiny opětovné obnovy. Majetek skautů byl konfiskován. Nikdo nevěděl, co bude dál, co dalšího válka přinese.

Jak to bylo ve Velkém Meziříčí?

Bylo to těžké období i pro velkomeziříčské skauty. V předjaří roku 1940 skupina německé policie žádala od prof. Krejčího vydání veškerého majetku, všech písemností. Tak jsme přišli o stany, technické zařízení, literaturu, písemnosti a zřejmě i o kroniku.

Dodnes tuto kroniku postrádáme! Kdybyste o ní někdo věděl, nebo měl alespoň její část, dejte nám prosím vědět. Děkujeme. Byl konec a zbyla jen kapička naděje, že se dříve nebo později vše změní. Zákaz měl logicky negativní vliv i na naše středisko. I poslední dívčí tábor skautek VM byl v roce 1940 po 14 dnech rozpuštěn.

V každé době se najdou hrdinové a odvážní lidé. Také v našem středisku se našli. Uvedeme si zde jen dva, ale bylo jich nespočet.

Vladimír Vitek – ilegální skautování ve Velkém Meziříčí

I přes nařízený zákaz činnosti se několik mladých skautů domluvilo na ilegálním pokračování skautské činnosti.

Zajímalo by vás, kde se první ilegální schůzka konala a jak probíhala? Přijďte se to dozvědět na komentovanou vycházku po městě. Dle osobních vzpomínek br. Nováčka navštívíme místa spjatá se skautským hnutím a dalšími událostmi našeho města. Na vycházku můžete vyrazit **od 19. června**. Potrvá celé léto. Stačí vám pouze chytrý telefon, bližší informace budou na www.skautvm.cz.

Ted' nám postačí, že si povíme o jednom velkomeziříčském skautu, který inicioval a odvážně zorganizoval první ilegální schůzku. Byl jím Vladimír Vitek, skautský vedoucí (od roku 1937). Podle vzpomínek jeho současníků byl náročný sám k sobě a pro své okolí byl vzorem. Rozuměl duši chlapce a jinocha a byl dobrým psychologem. Jak uvádí Miroslav Nováček ve své knize *Ve znamení lilie: „Nedař se ti, tak to zkoušej znovu a znovu; máš úspěch, tak pokračuj v práci; dobře pracovat je samozřejmostí.“ Jeden z jeho studentů na něj vzpomíná takto: „Nás skauty ve vyučování proháněl (...), když se nám dařilo, usmál se, zamrkal, ale nechválil. (...) Byl rozvážný a klidný, moc toho nenamluvil, ale uměl, byl opravdový chlap – v tom byla síla jeho vzoru pro nás.“*

Protože středisko oficiálně nefungovalo, byli tito stateční, avšak málo zkušení, chlapci bez vedení, a tak za nějaký čas jejich činnost o záchranu kontinuity skautingu ve Velkém Meziříčí ztrácela jiskru, upadávala, až skončila úplně.

Profesor Bedřich Krejčí – od kultury až na pochod smrti

Druhým skautským hrdinou válečné doby byl učitel němčiny na gymnáziu prof. Bedřich Krejčí. Ze svého předmětu (v období mobilizace a druhé světové války) byl tak

trochu nešťastný. Měl velkou zásluhu na kulturním a společenském dění v našem městě, neboť byl tvrdě přinucen starat se ve městě o kulturu. Díky jeho úsilí se tak ve Velkém Meziříčí konalo mnoho kulturních akcí, zejména koncertů. Vystupovali zde přední čeští hudebníci a zpěváci.

Prof. Krejčí byl mimořádně odvážným člověkem, neboť se dokázal vzepřít nátlaku... Zajímá vás, jak to tenkrát bylo? Přijďte se to dozvědět na naši komentovanou vycházku. Co se týká Junáka, měl velký podíl na založení 12. oddílu katolických skautů v našem městě. Sám byl jeho vůdcem. Dodnes tento oddíl nese jeho jméno v názvu. Jedná se o 12. oddíl prof. Bedřicha Krejčího.

Profesora Krejčího v červnu roku 1944 Gestapo kvůli údajné provokaci zatkl a odvezlo jej do německého koncentračního tábora, kde těsně před koncem války na pochodu smrti tento vzácný člověk a vlastenec v mladém věku zemřel.

B. Krejčí v saku se svým dvanáctým oddílem

B. Krejčí s A. B. Svojsíkem – zakladatelem českého skautingu

Druhá světová válka hluboce zasáhla do vývoje dějin našeho střediska. Nastal násilný útlum. Každá těžká doba si nese i své hrdiny. A my jsme vděční za to, že jsme je měli a dodnes nám můžou být příkladem. Tak například si každoročně připomínáme prof. Bedřicha Krejčího memoriálem, tedy závody v různých dovednostních disciplínách. Memoriál je pro děti i dospělé, nejen pro skauty. Přijďte letos i vy!

Konečně však po šestileté pauze zákaz skončil. Junák tak mohl po 2. světové válce navázat na silnou tradici z předválečných let, kdy už v srdcích a myslích hluboce zakořenila myšlenka a životní styl skautingu.

Ale o tom zas příště.

Nazdar!

Skauti VM

(Foto: kronika Skautů VM)

Co se v květnu událo v domově

V měsíci květnu proběhla prezentace a následná ochutnávka výborných francouzských a belgických čokolád. Zájem seniorů byl velký a každý měl možnost ochutnat z více jak 10 druhů a následně si zakoupit ty, co nejvíce chutnaly.

Výborné jídlo jsme z restaurace 2Dvojka objednali a tímto přispěli na Domácí hospic Vysočina. Skvělé jídlo a skvělý pocit. Byl to opravdu krásný den.

Jitka Tlustáková,
sociálně aktivizační služba

Po delší době nás opět navštívil canisterapeutický pejsek. To bylo radosti. Všichni ti, kteří zvířata mají rádi, si užili necelou hodinku v přítomnosti „chlupáče“. Mohli si ho nejen pohladit, ale také ho odměnit dobrotou za splněné úkoly. Děkujeme všem kolegům, kteří se přidali.

Od ledna nás také najdete na Facebooku.

Sociální služby děkují nadačnímu fondu

Z pověření zaměstnanců Sociálních služeb města Velké Meziříčí děkují Nadačnímu fondu FRANTIŠKA PODSTATZKY LICHTENSTEINA, zastoupeného Mgr. Hanou Sklenářovou, předsedou správní rady, a JUDr. Jaroslavem Pavlasem, Ph.D., místopředsedou správní rady, za finanční dar ve formě poukázek na nákup zboží.

Jsme vám za projevené gesto velmi vděční. Naši zaměstnanci nemají snadné zaměstnání. Vyžadujeme od nich plné nasazení a pochopení pro naše klienty. V tomto období koronavirové krize

bylo práce víc než obvykle. Klienti nesměli opouštět svá bydliště, bylo třeba je ochránit před nebezpečnou nákazou. Věkový průměr našich klientů je kolem 80 let a již sám tento věk je náročný jak pro ně, tak pro naše pečovatele.

Po náročné směně u nás se vracejí ke svým rodinám, kde na ně často čeká druhá směna, letos horší také o on-line přípravu dětí do školy.

Tak ještě jednou srdečně děkujeme.

Jurková Jana, ředitelka Sociálních služeb města Velké Meziříčí

Sociální služby děkují hasičům za pohotový zásah

Hasiči, děkujeme vám!

Hasičský sbor našeho města je pověstný svou spolehlivostí, a to jeho profesionální i dobrovolnická část. Projevilo se to také v jednu dubnovou sobotu, kdy v našem domě s pečovatelskou službou hořelo. Požár vznikl od elektrického sporáku v jednom bytě. Díky rychlému zásahu hasičů se ale požár nerozšířil. Hasiči nejen profesionálně zasahovali, ale snažili se také uklidnit ostatní oby-

vatele. Jeden z nich má u nás v domě pečovatelské služby babičku, kterou také krátce navštívil. A na její díky jí odpověděl: „Babi, přece víš, že na nás je spoleh.“ Spolehnutí na velkomezirské hasiče opravdu je.

Mnohokrát děkujeme!

Za všechny klienty a zaměstnance Sociálních služeb města Velké Meziříčí
Jurková Jana, ředitelka organizace

Další z příběhů, se kterým se sociální služby přihlásili do projektu „JEŽÍŠKOVA VNOUČATA“ pod názvem „Příběhy pečujících“

Podzim s maminkou, aneb jak se česou ořechy a bystrozraká voda

Je mi čtyřicet sedm let. Mojí mamince bylo v loňském roce sedmdesát sedm roků a pečuji o ni zhruba sedm let. Žijeme v malém městě ve starším rodinném domě. Máti mne vždy dokáže překvapit svými „originálními“ nápady a život s ní je opravdu, ale opravdu pestrý! Příhody, o kterých budu psát, se staly jednoho památného podzimu v dobách, kdy ještě maminka nepotřebovala k chůzi hůlku, berle a vůbec ani pomalu nevěděla, na co podobné věci jsou, neboť ji klouby sice bolely, ale v pohybu jí to zatím nevadilo. Ten rok byl podzim krásný a v jeho závěru bylo i dost deštových srážek. Úroda ořechů pomalu prohýbala větve a máti se rozhodla vyrazit na naši zahradu, neměli jsme ji v místě bydliště, ale v okolní vesnici, kde bydlela i naše babička. Když jsme se sestrou za babičkou dorazili, bylo již vše hotové a bábi nás dokonce vyhlížela. Uvítila nás a se slovy: „Jen se pochlub, co jsi zase vyváděla,“ se otočila k mamině – té předtím pochopitelně slíbila, že o celém dění před námi pomluví. A tak musela máti s pravdou ven. Musím předeslat, že každý, kdo má na zahradě ořešáky, ví, že mají křehké dřevo, proto se na ně neleze a ořechy se srážejí ze země. Maminka na to však zapoměla a co se asi tak mohlo stát? Větev, na kterou lezla, pochopitelně nevydržela její váhu a zlomila se, máti zachránilo pouze listy ze zahrady, které jsme pod ořešák navozili. Krom škody na stromě se jí nic moc nestalo, krom roztržené podšívky v šustácích – svrchní vrstva vydržela (zřejmě kvalitní výrobek z Číny) – úleku a škrábance na pozadí. Ten jí sestra ošetřila Septonexem z mojí autolékárničky přímo na ránu, prý „aby si pamatovala, že nemá lézt ve svém věku na stromy“ (co chcete, zdravotní sestra). Tím česání ořechů skončilo! Jak už to bývá, přišly na konci podzimu vydatné srážky. Ve sklepě našeho rodinného domu máme studnu. Jednoho „krásného“ dne se máti rozhodla, že na mne, až se vrátím z práce, počkat samozřejmě nemůže a že zjistí stav vody ve studni. I jala se odsouvat betonový dekl na studni. Dodnes netuším, jak ho dokázala odstranit, i já s ním mám problémy, abych ho zmohl. A jak jsem poznal, že to udělala? Odpověď je jednoduchá! Ten dekl zpátky dát nedokázala a na jednu začala nosit nové brýle. Ony jí totiž ty staré a oblíbené v momentě, kdy se nad studnu ohnula a svítila si baterkou na hladinu vody, do té studny spadly! A od té doby máme ve studni bystrozrakou vodu! No, když se daří, tak se daří! S maminkou se opravdu nenudím!

Studánka Víla dostala novou tvář

Studánka Víla v Balinském údolí uprostřed Sáblickova parku prošla zásadní proměnou. Ještě loni byste ji uprostřed Sáblickova parku hledali dost těžce. Byla zarostlá a nevzhledná. Dnes září novotou. Je to především zásluhou místního občana Rudolfa Horáka. Vydejte se na procházku a přijďte se sami přesvědčit.

Balinské údolí je oblíbeným místem procházek občanů našeho města. Není divu. Zvláště na jaře je vše krásně zelené. Vydáte-li se po modré značce naučnou stezkou, můžete si užít příjemnou procházku, kterou zvládne každý. I malé dítě.

V Balinském údolí se nacházejí tři studánky. Sabina, Jarmilka a Víla. Všechny získaly postupně novou tvář právě díky panu Horákovi. Věnoval jim svůj čas a energii. Jeho zásluhou dnes vypadají hezky a zůstávají zachovány pro budoucí pokolení. Proč to vůbec dělá? „Rád chodím na túry. Moje oblíbené je putování po jinošovských studánkách, které se koná každý rok v květnu. Svoji tradici má už přes 40 let a je dlouhé asi 12 kilometrů. Ale chodím i na jiné pochody do přírody. Jednou mne prostě napadlo, že bych se sám mohl přičinit a nějakou studánku opravit,“ vysvětluje svoje rozhodnutí revitalizovat studánky pan Rudolf Horák. A také ho oslovil citát prezidenta Kennedyho: „Neptej se, co může tvá země udělat pro tebe, ptej se, co můžeš udělat ty pro svoji zemi.“

Věděli jste, že studánky v České republice eviduje portál estudanky.eu? Některé už mají historicky svoje jméno, jiné ne. A tak pokud čistíte a opravujete bezejmennou studánku, můžete jí jméno vybrat. Přesně tak to udělal i pan Horák. Když v roce

2018 opravil první studánku, dal jí jméno Sabinka (podle svojí vnučky). V roce 2019 se mu podařilo obnovit druhou studánku. O jménu rozhodl tentokrát Vincenc Závíška, majitel lesů a nově vybudovaného rybníka. Pojmenoval ji podle své maminky – Jarmilka.

Poslední studánka už svoje jméno měla – Víla. Je krásné a poetické. Navíc je pro zdejší lidi velmi známá a oblíbená. Dostanete se k ní, když Balinským údolím doputujete k infopanelu naučné stezky č. 8 (s názvem Drobní živočichové). Zabočíte vpravo nahoru a spatříte nový dřevěný rozcestník. Nechali ho osadit manželé Vojtovi, kterým patří sousední pozemek s altánkem. Zde si můžete přečíst něco málo o historii Annenského údolí a dozvíte se, že ho začátkem 20. let minulého století zakoupil místní továrník František Sáblick. Chtěl tu vybudovat výletišť a léčebné sanatorium s vodními lázněmi. Z plánu ale sešlo, druhá světová válka vše překazila. Po válce už bylo všechno jinak, přišlo znárodnění. Prostor se přestal udržovat. Prostředí negativ-

ně poznamenala i velká voda, při níž se v roce 1979 protrhla hráz rybníčku. Zůstala jen chata. S obnovou místa se začalo až v roce 2019.

Dřevěný rozcestník vám radí, že chcete-li studánku Víla spatřit na vlastní oči, měli byste zabočit vlevo. Zhruba po 100 metrech opravdu malou vílu v trávě uvidíte. Sejdete po schodech dolů, přejdete po nové lávce a hle, studánka v celé své kráse. Nový přístřešek vyrobil Rudolf Horák z akátového dřeva. „Je v něm asi 450 spojů, které jsem musel pracně vyvrtat. Akátové dřevo jsem dostal, ale nebylo ho moc. Tak jsem přemýšlel, jak to udělat, aby mi dřevo na celou stavbu vůbec vystačilo. Hlavně jaký bude mít střecha tvar a jaké rozměry. Nebylo to jednoduché. Inspiroval jsem se na svých cestách po okolí, kde studánky navštěvují. Nahoru na střechu jsem nechal udělat díl z měděného plechu a sám jsem udělal korouhev. Do vlaječky jsem vyryl i rok obnovy 2021,“ popisuje pan Horák svoje zkušenosti s obnovou. O žádné pověsti, která by se k místu vztahovala, bohužel neví.

Zda se dílo Rudolfu Horákovi podařilo, posuďte sami. Za nás říkáme ano. Děkuje a tleskáme. Nový vzhled podtrhuje a vyzdvihuje jedinečnost studánky.

Vaši pozornost ještě upoutá nově vybudovaný Záviškův rybník. Do zdejší krajiny dokonale zapadl, jako by zde byl od pradávna. Pokud chcete ke studánce Jarmilka, musíte vystoupat ještě vzhůru do kopce.

Nápis u studánky Jarmilka hlásá: Buď pokorný a poklekni před vodou a přírodou. Není tu jen tak. Stává se totiž, že práci nadšenců při obnově studánek hatí vandalové. Poškrábou nápis či utrhnou informační tabulku. „Nechápu a nerozumím tomu, proč mají potřebu ničit něco, co druhý nadšeně buduje. Prosím, pamatujte na to, až se zase někam vydáte na rodinný výlet,“ apeluje pan Horák.

Do cíle jsme došli. Pokud by vás cesta přece jen trochu zmohla, usadte se a odpočiňte si na krásné originální dřevěné lavičce, kterou nechal vyrobit Vincenc Záviška. A pak hurá zpět domů.

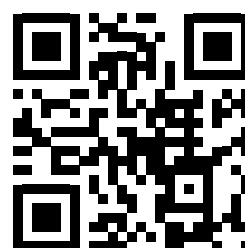

Navštivte web estudanky.eu

V dnešní uspěchané době si někteří myslí, že na procházku do přírody je nejlepší vzít si vodu v umělohmotné láhvi. Trendy je pořídit si na vodu moderní skleněnou láhev. A tak se může zdát, že význam přírodních zdrojů vody pro člověka již není tak důležitý. Opak je pravdou. Voda do krajiny patří. Bez ní není život možný. Stává se, že po staletí udržované studánky pustnou. Praménky se ztrácejí v bahně a prastaré mapy už neplatí.

Je dobré položit si zásadní otázky: Potřebujeme vůbec v 21. století studánky? Má smysl se jimi zabývat? Nebylo by lepší ponechat je osudu? Určitě ne. Co by se stalo, kdyby neexistovala žádná „studánková péče“? Asi by časem zanikly a zapomnělo se na ně. A to by byla velká škoda. Naštěstí máme u nás v republice nadšence, kteří to nechtějí dopustit. Krásná studánka je vždy ozdobou naší přírody.

Proto vznikl Národní registr pramenů a studánek www.estudanky.eu. Jeho cílem je zmapovat a podchytit veřejně přístupné přírodní zdroje vody (tedy praménky, studánky), aby i ostatní lidé věděli, kde se dá v nouzi nejvyšší nalézt chladivé osvěžení. Pro lepší orientaci v mapě mají studánky barevné rozlišení. A tak můžete lehce zjistit, jestli se jedná o běžné zdroje či zdroje nepřístupné, pitelné, zaniklé, minerální. Vyznačené jsou i studánky, které je potřeba zachránit. Chcete-li přírodě opravdu pomoci, můžete převzít nad studánkou či praménkem patronát a hlavně veškerou péči o ni – čištění, úpravy okolí, rozbory vody, informační kampaň v okolí. Cení se, když vyprávíte zajímavé informace ze starých map, historie, od pamětníků, hajného apod.

Pan Souček na rybách

Sportovní rybářství ve Velkém Meziříčí funguje už 125 let

Pohled na rybáře sedícího u vody bereme dnes jako samozřejmost. Není pochyb o tom, že mnohé rybáře přitahuje klid vodní hladiny a úžasné přírodní scenérie, kterými se rádi nechávají obklopovat. Romantika bývá doplněna i poctivou prací. Rybáři se starají o to, aby řeky byly dobře zarybněny a nikdy z nich nevymizel život. Málokdo si uvědomí, že to dělají úctyhodných 125 let! Tak dlouhou a bohatou historii má sportovní rybářství v našem městě. Pojdme se společně ohlédnout zpět.

Již před rokem 1896 existoval na Moravě Zemský rybářský spolek. Sdružení bylo převážně německé, ale pozvolna začalo přibírat i členy české národnosti. Na sklonku roku 1896 vzniklo oficiálně Družstvo rybářů. Mělo 42 členů. Byl to patrně úplně první subjekt na Moravě se zcela samostatným hospodařením, který pečoval o rozvoj sportovního rybářství, ale věnoval se i úpravám a obnově rybníků.

V dubnu 1897 se schválily nové stanovy a došlo k přejmenování na Rybářský spolek. Toto datum lze považovat za oficiální počátek rybářství. Hlavními aktéry byli: místní poštovní František Kittnar, Karel Jelínek a JUDr. Emil Kostka. O rok později měl spolek již 108 členů a kromě povodí hospodařil i na 5 hektarech rybníků. Rybáři se starali o dobré zarybnění řek Oslavy a Balinky. Spolek pořádal odborné kurzy, propagoval rybářský sport, ale také prováděl dozor nad průmyslovými

podniky, které znečišťovaly řeky. Zdálo se, že není co zlepšovat. A přece.

V té době totiž přišel do Velkého Meziříčí mladý učitel František Veselý. Byl to velmi aktivní člověk. V roce 1897 absolvoval v Brně rybářský kurz a stal se vášnivým rybářem. Plně se zapojil do práce místního spolku. Na jeho popud se schválilo Vodní rybářské družstvo. Utvořilo se v celé délce toku řeky Balinky a Oslavy v tehdejším velkomeziříčském okrese. Tento pokrokový čin předběhl dobu o celá desetiletí. Jednalo se o první pořiční svaz. Podobné svazy se u nás zakládaly daleko později, spíše za první republiky. Největší zásluhy si však vydobyl založením a vydáváním ryze českého časopisu Moravský rybář. Jednalo se o odborný časopis, který pojednával o chovu a hájení ryb. Tiskl se v místní tiskárně a vycházel nepřetržitě od roku 1902 až do roku 1920. Poté byl odkoupen Ústřední

František Veselý

jednotou rybářskou ve Vodňanech a dále se vydával pod názvem Česko – Moravský rybář. Dnes populární časopis Ry-

bářství je vlastně nástupcem časopisu vzniklého v našem městě! Časem se stal pan Veselý řídícím učitelem. I přes větší pracovní zaneprázdněnost nijak neslevil ze svých aktivit na poli rybářském. Pořádal rybářské semináře. Díky němu se do města sjížděli přední odborníci. Svým zaujetím a nadšením pro rybářství získal mnoho nových příznivců. Jeho zásluhou u nás vznikl Ústřední zemský svaz spolku, družstev a rybářských společenství Markrabství moravského se sídlem ve Velkém Meziříčí.

První světová válka výrazně narušila rybářský sport. Mnoho členů donutili narukovat. Hlad hnál pytláky k řekám. Velké škody na rybích osádkách způsobili rakouští Italové. Lovili ryby všemožnými způsoby a vody totálně zplundrovali. Podařilo se zhatit dlouholetou práci místních rybářů. Také 2. světová válka se zapsala do historie smutným písmem. Nelze opomenout tragické poslední dny války, kdy přišlo o život 56 místních obyvatel, z nichž bylo 10 členů místního rybářského spolku. Po válce se rybářský sport začal postupně vzpamatoval z válečných hrůz a útrap. Škody se naštěstí podařilo zacelit a členská základna se opět začala rozšiřovat. Dne 18. 4. 1946 zakládá Rybářský spolek Rybníční družstvo s.r.o., jehož členy jsou všichni členové Rybářského spolku. Podařilo se opět sjednotit povodí od Radostína po Tasov. Názvy se postupně mění na Lidový rybářský spolek a poté na místní organizaci Českého rybářského svazu. Nový výbor musí řešit mj. i problémy, jako např. trvalé znečišťování řeky Balinky místní mlékárnou a otravu ryb podnikem ZAZ.

V 50. letech organizaci přidělili všechny vodní plochy, o které neměl státní podnik zájem. Bylo to na sto dvacet rybníků! Byly mezi nimi i nádrže o několika metrech na dvorech vesnických stavení. Organizace se snažila řádně hospodařit asi na polovině z nich.

Obecně lze na 50., 60., a 70. léta pohlížet jako na dobu budování. Vznikly nové rybníky Lalůvka 1 a 2. Nový výbor v čele s předsedou V. Součkem (viz foto) zasedl v roce 1957 a funkci ústředního hospodáře vykonával B. Veselý. Vydátným pomocníkem byl V. Bryša (vedoucí výzkumné rybářské a hydrobiologické stanice). Nikdo netušil, že začíná druhá slavná éra sportovního rybářství ve městě. V roce 1959 zde zavedli čisté pstruhové revíry a zahájila se práce s mládeží. Děti mohly navštěvovat dokonce dva rybářské kroužky.

V roce 1963 se otevřela nově vybudovaná přehradní nádrž Mostišť, což se pozitivně projevilo na zvýšení zájmu o sportovní rybolov. Zatímco v roce 1958 měla organizace 215 členů, po zahájení lovu na přehradě stoupl jejich počet až na 800! Na zarybnění získala organizace dost finančních prostředků. Na přehradu se sjížděli rybáři z celého okolí a lovíli trofejní kusy. A tak není divu, že se v celostátním tisku nazývala rybářským rájem. Tehdejší předseda Souček obdržel dokonce od prezidenta republiky vyznamenání, stejně jako ostatní funkcionáři. V roce 1978 došlo ke změně. Na přehradě mohli najednou chytat jen ti, co měli jiné průkazy než rybářské – stranické. Jezdili sem příslušníci tehdejší nomenklatury, vysocí důstojníci STB, SNB a armády. Rybářům, kteří revír nasadili, bylo odepřeno i pouhé právo vstupu.

Rok 1989 byl rokem převratných politických změn. Dotkly se i rybářství. Dříve se tolik nebral zřetel na vlastnická práva. Občas se ukázalo, že ne vždy byli rybáři řádnými majiteli, takže občas investovali materiál i svoji práci do cizího. A když se původní majitelé či restituenti začali o rybníky hlásit, najednou se jim

museli vzdát. Např. Lalůvku 1 si museli pronajmout a Lalůvku 2 museli dokonce odkoupit. Podobné to bylo u vybudovaného areálu svazu – provozní budovy a rybochovného zařízení.

Heslo zakladatelů sportovního rybářství ve Velkém Meziříčí znělo: Hojnost rybníků a rozumný chov. Tato slova jsou natolik pravdivá, že by zasloužila vytesat do kamene. A jelikož se rybáři podle nich řídili, dosáhli v chovu ryb na tehdejší dobu až neuvěřitelných úspěchů. Naštěstí si je neponechávali pouze pro sebe, ale dokázali se o ně podělit a předávat je dál.

Jak jsou na tom rybáři dnes? Od roku 1990 působí pod názvem MRS (Moravský rybářský svaz), z. s. pobočný spolek Velké Meziříčí. Obhospodařují zhruba 30 hektarů vodních ploch. Dokonce během posledních 10 let odkoupili i dalších deset rybníků a zbytek si pronajímají. Vedle kapra, štiky probíhá i chov amura, candáta, lína nebo dnes už ohrožených druhů ryb (jelce tlouště, ostroretky, mníka). Většina ryb pochází z vlastní produkce. Mají dvě rybochovná zařízení, manipulační sádky, vlastní autodopravu a veškerou techniku potřebnou k chovu a lovení ryb.

Výročí 125 let od založení vybízí k bilančování. Rybáři prožívali dobu, kdy se jim dařilo a sklízeli jeden úspěch za druhým. Nevyhnuły se jim však ani pády, které je vracely zpět a oni museli začínat zase od nuly. Za to, že to nikdy nevzdali a místní řeky jsou stále plné života, si jistě zaslouží naše poděkování. Nejen významné osobnosti, ale i stovky bezejmenných členů spolku, kteří místní rybníky nadšeně a s láskou budovali.

Současní představitelé sportovních rybářů ve Velkém Meziříčí

Koupím motocykl Jawa předválečná nebo ČZ předválečná, v jakémkoliv stavu nebo pouze jen díly. Popřípadě koupím i jiné veterány. Za nabídky děkuji. Tel.: 737 139 475

Prodám hnědý kočár Tako Acoustic trojkombinace. Tel.: 723 792 109

Sběratel převede/koupí na sebe zbraně v rámci probíhající zbraňové amnestie. V případě, že o zbraň není z Vaší strany zájem, nemáte ZP a měla by propadnout státu. Vše legální cestou. Více na tel.: 732 400 672

Nabízím vývoz dřeva vyvážecí a traktorem. Cena dohodou. Tel.: 721 928 249

Nabízím dlouhodobý pronájem zahrady na Fajtově kopci. Kontakt: 774 93 02 82

Prodám slepičí vejce z domácího chovu. Možnost dovozu do Velkého Meziříčí. Cena 3 Kč/kus. Tel.: 737 577 195

Chalupaření to nás baví - koupíme dům/chalupu. Nabídněte, volejte, sms na tel. 704 923 775

Koupíme statek s pozemky - pro koně. Tel. 732344841

BYTY MĚŘÍN – nabízíme k pronájmu více než 10 nových bytů 1+kk, 2+kk, 3+kk o výměře 25 m² až 80 m². www-bytymerin.cz, bytymerin@seznam.cz, tel.: 704 903 900

Sečeme všem, tel.: 777 700 901.

Nabízíme zpracování (nařezání, naštipání, srovnání) dřeva. Tel.: 731 457 371

Prodám zateplenou chatu 4+1 k celoročnímu bydlení na Fajtově kopci, nad dálnicí, voda, elektřina, septik, bazén. Cena 3 500 000 Kč. Tel.: 731 457 371

Vykupuji kůrovcovou kulatinu jakékoliv množství, odvoz zajištěn. Tel.: 731 457 371

Koupíme nemovitost ve Velkém Meziříčí a okolí, dům, byt, st. pozemky, pole, lesy, i v exekuci, platba v hotovosti. Tel.: 605 054 470

Prodám palivové dřevo (štipané). Tel.: 605 054 470

Prodám suché palivové dřevo, smrkové cena od 390 Kč za metr, celý kladák 74 m - cena 28 900 Kč. Nabízíme i přepravu dlouhé kulatiny. Tel.: 605 054 470

Půjčím štipací a řezací automat. Tel.: 731 457 371

Vykupuji kulatinu i dřevo „na stojáka“, které pokácíme, odvoz zajištěn. Tel.: 731 457 371

Nabízíme těžbu dřeva napadeného kůrovcem harvestorem, vyvážení dřeva, odvoz a výkup dřeva. Možnost i za odvoz dřevní hmoty. Tel.: 731 457 371

Prodám štipané dřevo – dub, buk, smrk, borovice. Doprava zajištěna. Tel.: 731 457 371.

Koupím stavební pozemek ve VM a okolí. Tel.: 731 457 371
Prodám rodinný dům v Měříně, stavební pozemek u Polné. Tel.: 731 457 371

Autoškola, EFECTA CZ s.r.o., Velké Meziříčí, Podhradí 57/1 oznamuje, že provádí výcvik a výuku. Tel.: 777 700 901

Prodám - k šicímu stroji, elektrický motorek, tovární výrobky, zabudovaný ve stolečku, 220 W. 4 000 Kč. Tel.: 605 178 302

Koupím historický motocykl nebo moped, i nekompletní. Tel.: 608 773 933.

Koupím československé dukáty a jiné zlaté mince. Tel.: 778 080 060

Koupím staré hračky, šlapací autíčka, pивní lahve s nápisem, plechovice od olejů, motocykly a součástky k nim. Tel.: 732 400 672. Děkuji

Koupím vojenskou výstroj např.: vysouvací nože, tropické klobouky, oblečení pískové zelené, modré barvy, kanady boty okované-plátěné, maskáče, muniční bedny, bundy s kožichem, ruksaky nabídněte cokoli i poškozené! Volejte či prozvoňte na tel.: 732 400 672. Děkuji

Čalounictví Votava & Václavek – opravy veškerého čalouněného nábytku i starožitného čalounění dveří, zhotovení matrací na přání, čištění sedacích souprav a koberců, výroba krycích plachet z PVC, přívěsné vozíky, zástěny pergol i průhledné. Odvoz, dovoz. Tel.: 721 123 595, 607 607 924, e-mail: pavel.votava@centrum.cz

Nabízím pečovatelské služby pro seniory ve Velkém Meziříčí. Zajišťuji nákupy, úklid domácnosti, návštěvy lékaře, péči o osobní hygienu. Tel.: 732 452 684

Koupím hoblovku s protahem KDR nebo rojek. Tel.: 603 165 320

Nabízím údržbu a servis výpočetní techniky VM. Služby: opravy, nastavení či zálohování počítačů, notebooků, pevných i externích disků, tabletů, mobilních telefonů, routerů, TV, set top boxů, herních konzolí, IP kamer a další techniky. Poradenství v oblasti nákupu hardwarových komponent, nových elektronických zařízení a v oblasti řešení domácí počítačové sítě. Působím ve Velkém Meziříčí a okolí. Kontakt: 731 975 328 nebo e-mail: beran.adam@gmail.com

REALITY
vysočina

Realitní kancelář
Náměstí 80/4, Velké Meziříčí
tel.: 777 636 157
www.realityvysocina.eu

30 LET PLNÍME SNY O BYDLENÍ

- zprostředkování prodeje a pronájmu nemovitostí
- vypracování znaleckých posudků
- stanovení tržních cen pro dědická řízení

CONSTRUCT

Společnost CONSTRUCT A&D, a.s.,
Františkov 220, 594 01, Velké Meziříčí
hledá pracovníka
Požadavky: střední průmyslová škola
nebo jiné střední odborné vzdělání
technického zaměření, znalost práce
na PC.
Životopisy s žádostí zasílejte na
adresu office@construct.cz.

AUTOIMPEX

STAŇ SE SOUČÁSTÍ NAŠEHO NOVÉHO TÝMU

OBCHODNÍ ZÁSTUPCE

POŽADUJEME:

- znalost práce na PC
- komunikační schopnosti
- řidičský průkaz skupiny B

AUTOELEKTRIKÁŘ AUTOMECHANIK

POŽADUJEME:

- vyučení v oboru
- dobré pracovní nasazení
- praxe v oboru vítána

PRO VŠECHNA UVEDENÁ PRACOVNÍ MÍSTA NABÍZÍME:

☒ zajímavou práci v moderním prostředí	☒ systém osobního ohodnocení
☒ zázemí stabilní a prosperující firmy	☒ možnost odborného růstu
☒ odpovídající platové ohodnocení	

Společnost Autoimpex - výhradní prodejce a servisní středisko vozidel MAN a návěsné techniky DOLL a REISCH v ČR

Písemné nabídky doplněné o stručný životopis zasílejte na adresu:

AUTOIMPEX spol. s r.o., Kpt. Jaroše 79, 595 01 Velká Bíteš

nebo na email servis@autoimpex.cz; tel. 777 067 073

www.autoimpex.cz

Olejový mlýn Petrávce Vás srdečně zveme na

JARMARK

kvalitních ČESKÝCH potravin
REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ
u soboty

5.6. 2021

Velké Meziříčí 9:00 - 13:00 hodin
Sportovní relaxační centrum Beauty&Beast
Pod stánky 2279

...
A naše bítuška se postará šéfkuchař restaurace
ČESTR Praha, pan PAVEL BRICHZIN

...
K poslechu a k tanci zahrají
HUDCI Z KYJOVA

...
Ochutnávkou vín zajistí Vinařství
MICHLOVSKÝ

...
Těšíme se na Vás
Karel a Martina
Z PETRÁVCE

VSTUP zdarma

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRÁK

2000,- ZA AUTOVRAK !!!

Odvoz zdarma, doklad o likvidaci

Platí pro Velké Meziříčí a okolí

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

LETNÍ TÁBOR

Hawaii

CENA: 4000 Kč
KDE: REKREAČNÍ STŘEDISKO ZÁSEKA

17.7.-24.7.2021

TÝDEN PLNÝ ZÁBAVY HER, NOVÝCH ZÁŽITKŮ A KAMARÁDŮ

BLIŽŠÍ INFORMACE WWW.DOZAVM.CZ
NA TEL.: 566 781 852,
E-MAILU: ZAVISKOVA@DOZAVM.CZ

PŘIHLÁŠKY: WWW.DOZAVM.CZ/AKCE-TABORY DO 31.5.2021.
V PŘÍPADĚ NAPLNĚNÍ KAPACITY JE UZAVÍRKA DŘÍVE.
PŘI PODÁNÍ PŘIHLÁŠKY SE PLATÍ ZÁLOHA VE VÝŠI 50% CENY.

Vlastivědná a genealogická společnost odstartuje přednášky od září

Vlastivědná a genealogická společnost při Jupiter klubu přejde všem svým členům a příznivcům klidné léto, hodně zdraví a pokud to pandemická situace dovolí, těší se od září na pravidelná setkávání.

Výbor VGS

ZMĚNY ORDINAČNÍCH HODIN

Dovolená

31. 5. – 6. 6. Martina Kabrdová, DiS. (dentální hygiena)
Dne 7. 6. MUDr. Nohelová (psychiatrie) – ordinace do 12 hod.
Dne 8. 6. MUDr. Dvořáková (ORL)
Dne 10. 6. MUDr. Lisý (ortopedie)
Dne 11. 6. MUDr. Krejčí (chirurgie) – ordinace do 11.30 hod.
Dne 15. 6. MUDr. Kadlec (chirurgie)
Od 21. 6. – 6. 7. MUDr. Nechvátalová
Dne 24. 6. MUDr. Novotný (RTG+SONO)
Dne 25. 6. MUDr. Šajnar (ortopedie)
Dne 28. 6. MUDr. Nohelová (psychiatrie) – ordinace do 12 hod.
Dne 28. 6. MUDr. Svobodová (alergologie)
Dne 30. 6. MUDr. Nohelová (psychiatrie)

MAS MOST Vysočiny jako nositel strategie komunitně vedeného místního rozvoje „SCLLD pro území MAS MOST Vysočiny na období 2014 – 2020“

vyhlašuje

11. výzvu k předkládání žádostí o podporu z Integrovaného regionálního operačního programu s názvem

„MAS MOST Vysočiny – IROP – Infrastruktura pro vzdělávání II“

VAZBA NA VÝZVU ŘO IROP Č. 68 „Zvyšování kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení – Integrované projekty CLLD“.

Datum a čas vyhlášení výzvy: 14.5.2021, 12:00

Datum a čas zpřístupnění formuláře žádosti o podporu v MS2014+: 14.5.2021, 12:00

Datum a čas ukončení příjmu žádostí o podporu v MS2014+: 14.6.2021, 12:00

Alokace výzvy MAS (CZV): 6.634.315,55 Kč

Podporované aktivity:
Infrastruktura základních škol

Veškeré informace k výzvě jsou zveřejněny na webových stránkách MAS MOST Vysočiny:

<https://www.masmost.cz/vyzvy/otevrene/irop>

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ZUBNÍ POHOTOVOST

5. 6.	MUDr. Rostislav Kozák, Zahradní 271, Bystřice nad Pernštejnem	725 973 905
6. 6.	BLADENT s.r.o., Štursova 111, Nové Město na Moravě	566 616 904
12. 6.	MUDr. Tomáš Kreisler, Bezručova 23, Žďár nad Sázavou	725 973 905
13. 6.	MDDr. Leupoldová Ludmila, Dům zdraví, Velké Meziříčí	720 152 158
19. 6.	MDDr. Radek Moravec, Studentská 1694/7, Žďár nad Sázavou	771 172 334
20. 6.	MUDr. Irena Musilová, Sokolovská 13, Velké Meziříčí	566 524 203
26. 6.	MUDr. Jan Kopecký, Poliklinika ŽĐAS a.s., Strojírenská 6, Žďár nad Sázavou	566 643 012
27. 6.	MUDr. Zdeňka Ouředníčková, Masarykovo náměstí 8, Velká Bíteš	566 531 645

VZPOMÍNÁME

*„Jsou lidé, kteří pro nás znamenají celý svět...
O to je těžší ztratit je, naučit se žít bez nich
a uchovat je ve vzpomínkách.“*

Dne 25. června by oslavil 80. narozeniny
pan **Norbert Karásek**.

Kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu
s námi tichou vzpomínku.

Manželka a dcery s rodinami

*„V životě jsou chvíle,
se kterými se člověk nikdy nesmíří.“*

V neděli 6. 6. 2021 by se dožila svých
70. narozenin naše maminka, paní **Antonie
Bednářová**, a dne 9. 4. 2021

uplynulo 22 let, kdy odešel náš tatínek,
pan **Pavel Bednář**.

S láskou a úctou vzpomínáme.

Dcery s rodinami

Dne 24. 6. 2021 uplyne 10 let od úmrtí
pana **Jana Peška** z Dolních Radslavic.

Za tichou vzpomínku děkují a s láskou
vzpomínají dcery s rodinami.

Dne 6. června by se pan **Josef Ryant**
z Velkého Meziříčí dožil 80 roků.

*„Krásná léta s Tebou prožítá
nás budou provázet do konce života.
Děk za to čím, jsi pro nás byl,
za každý den, jenž jsi pro nás žil.“*

S láskou vzpomínají manželka,
dcera a syn s rodinami.

ODEŠLI Z NAŠICH ŘAD

Václav Prchal, Otín, 75 let, 30. 4. 2021

Pavel Ambrož, Velké Meziříčí, 58 let, 2. 5. 2021

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast
a projevené kondolence při posledním rozloučení dne
7. 5. 2021 s panem Pavlem Ambrožem z Velkého Meziříčí.

Manželka a děti s rodinami

Jan Pacal, Lavičky, 79 let, 7. 5. 2021

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast
a projevené kondolence při posledním rozloučení dne
15. 5. 2021 s panem Janem Pacalem z Laviček.

Zarmoucená rodina

Ludmila Hradová, Velké Meziříčí, 87 let, 15. 5. 2021

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast
a projevené kondolence při posledním rozloučení dne
21. 5. 2021 s paní Ludmilou Hradovou z Měřína.

Zarmoucená rodina

Marie Studená, Lhotka, nedožitých 70 let, 15. 5. 2021

Jan Rous, Velké Meziříčí, 87 let, 16. 5. 2021

Bohumír Havlíček, Oslavice, 80 let, 17. 5. 2021

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast
a projevené kondolence při posledním rozloučení dne
22. 5. 2021 s panem Bohumírem Havlíčkem z Oslavice.

Zarmoucená rodina

Karel Havelka, Hrbov, nedožitých 79 let, 25. 5. 2021

Ing. Jindřich Čtveráček, Velké Meziříčí, nedožitých 78 let,
27. 5. 2021

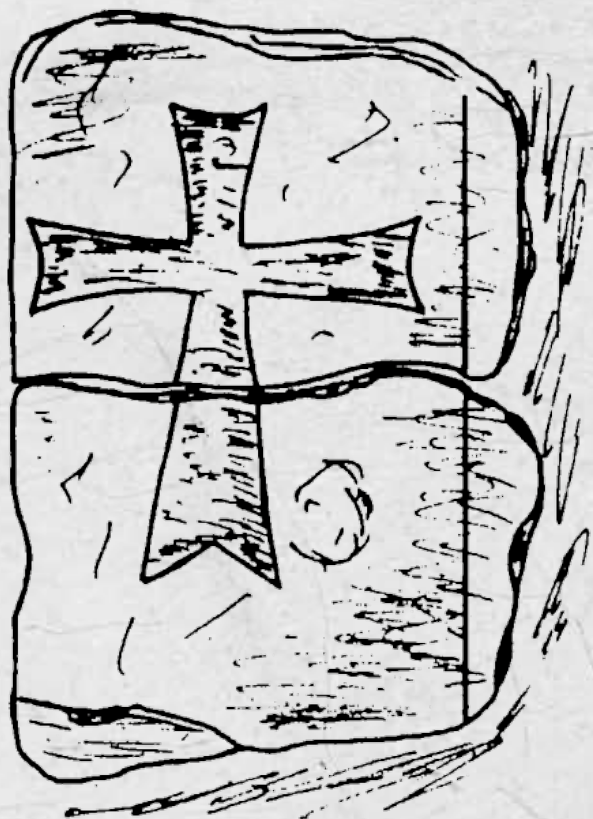

Ladislav Krevňák
Dražovice, 101 let, 5. 5. 2021

KÁMEN Z TURECKÝCH VÁLEK

Díl 5 | Text: Hynek Jurman | Kniha je k zakoupení v Turistickém informačním centru Velké Meziříčí

Už někdy před 25 lety jsem ve žhavém létě hledal poprvé smířčí kámen u Kundratic před Křižanovem. Slyšel jsem o něm, viděl jsem i jeho nezřetelný obrázek, ale nenašel jsem jej. Po roce mi pomohl pan Holásek a na bývalou panskou louku za Špitálským rybníkem mě dovedl a mramorový kámen ukázal. A já se mohl bušit do hlavy, že jsem byl loni od něj nějakých 50 metrů!

Veliký mramorový kámen tam tehdy ležel puklý na dvě poloviny a téměř přes celou plochu měl do hloubky dvou centimetrů vytesán gotický kříž. Má být připomínkou tureckých válek, i když podrobnosti už ani v Kundraticích nezjistíte. Turci byli postrachem Evropy především v 16. a 17. století, kdy neustále harašili zbraněmi a dostali se až před Vídeň, dokud zde nebyli v roce 1683 za pomoci polského krále Jana Sobieského na hlavu poraženi. V těch časech se Turci potulovali i po Moravě a málem se dostali až k české hranici, jak o tom svědčí kámen za Trpínem s textem: „Památce obrany Čech na zemské cestě proti Turkům z roku 1663“. Tehdy se Trpínští na Turky pořádně připravovali, v nedalekých lesích zpevňovali tzv. švédské šance a každou cestu opatřovali záseky.

V těch dobách se turecké vojsko stalo nebezpečím i pro Kundratické. Ti se zavčas uchýlili do lesů, všechno cenné vzali s sebou a zajistili hlavně své ženy a dívky. Jen pantáta Chytil už měl dost těch planých poplachů a věčného stěhování do lesa a zpět. „Pořád strašíte Turkem, ale ještě jste žádného neviděli. Stále jen stěhuju prasata a krávu, už mě to dopaluje!“ Když se nebezpečí opravdu přiblížilo, pantáta odmítl nový útěk. Dceru Hanku ostříhal a oblékl jako kluka, panímámě dal do ruky kravku na provaze a poslal je za ostatními. Sám zůstal doma, marně ho přemlouvali.

Jenže Turci se tentokrát skutečně přihnali, bylo jich jako kobylek, zuřivě kolem sebe sekali zahnutými šavlemi, nikoho nenechali na pokoji, vše drancovali a ničili. Chytil poznal, že tentokrát neudělal dobře. Dostal strach, chtěl utéct a určitě by se nenápadně vytratil. Jenže mu bylo líto stáda mladých prasátek, a tak je hnál zadem po humnech k lesu. Jenže Turci měli oči ostré jako špendlíky a nic jim neuniklo. Přihnali se jako bouře a marně pantáta v poslední chvíli prchal od stáda. Nebylo od té doby prasátek a nebylo ani Chytila. Turci ho nemilosrdně zamordovali. Když se nasýtili loupením a vražděním, utábořili se za rybníkem a prasátka nabodli na rožeň. Odvážnější vesničané se vypravili na výzvědy a přitom našli mrtvé tělo pantáty Chytila. Žena jej zoufale oplakávala, ale dcera Hanka chtěla otce pomstít.

Plížila se kolem rybníka a v záhradě skrývala dýku, kterou vydala z tátova těla. Milovala svého otce více, než si kdy dosud připustila. Chtěla ho pomstít za každou cenu, a tak čekala, až se Turci opijí a usnou. Konečně se jí zdála chvíle příhodnou, vnikla do tábora a zamířila k velitelskému stanu. Podcenila však turecké hlídky, protože byla náhle stažena zezadu k zemi a spoutána. Velitel ji poslal na smrt, vůbec neprohlédl její přestrojení. Za úsvitu byla Hanka, považovaná Turky za mužského vyzvědače, přivázána mezi dva koně a roztržena vejpůl. Turci odtáhli a nešťastná matka poprosila sousedy o zřízení pomníku. Ti vytesali do mramorového kvádra velký kříž a umístili jej na místě, kde našli Hančino tělo. Pod kamenem pochovali dceru i jejího otce.

Časem kámen také praskl v půli, a připomínal tak osud nešťastné dívky, která se nenechala odvrátit od předem marné pomsty. Před několika lety však Kundratictí kámen spojili v jeden celek (124 x 93 x 17 cm) a zasadili jej nastojato do země. Stojí na rozhraní bývalé panské louky a mladého lesíku, který tam vyrůstá...

SERIÁL ZE ZÁMKU

Díl 5 | Text: Marie Ripperová | Foto: Lucie Pavelcová

Zámek v období baroka

V průběhu třicetileté války byl zámek stejně jako město několikrát vyplněn protahujícím vojskem. Opravy se však omezily pouze na průběžnou údržbu a odstraňování škod. Po téměř šedesáti letech přešel z majetku Berků z Dubé do rukou Rudolfa hraběte Kounice, který koupil panství v roce 1649. Jeho syn je roku 1676 zase prodal svobodnému pánu Petrovi Ugarte, který byl ve stejném roce povýšen do hraběcího stavu. Petr hrabě Ugarte se věnoval vojenskému „řemeslu“. Postupně stoupal na žebříčku hodností, takže nakonec dosáhl hodnosti generála a byl členem dvorské vojenské rady. Po jeho smrti (1681) se majitelem zámku stal jeho syn Arnošt František Dominik. Spojené erby Arnošta Františka a jeho druhé manželky Marie Rebečky z Bubna a Litic s letopočtem 1701 můžeme dodnes spatřit zazděné v boční stěně věžové brány směrem od rybníčka Ochraňku. Kde byly umístěny původně, to už nevíme.

Zámecké hodiny a požár

V dřívějších dobách lidé nepotřebovali znát přesný čas na minutu. Často stačilo, když hodiny odbíjely čtvrt, půl a celou. Hodiny byly a byly nejen na kostelní věži, ale také na zámecké bráně. Stačilo počítat, kolikrát udeří. V roce 1723 však jednoho dne hodiny byly jako splašené. Ne dvanáct, ale celých 102 úderů za sebou. Koho by napadlo, že je to varování. Přesně za týden vypukl ve městě požár, při kterém vyhořelo právě 102 domů.

Velký požár

Pověst o odbíjejících hodinách připomněla, že město postihl velký požár. Po střechách se ohnivý kohout rozšířil i na zámek, který prohořel až po sklepy. Také panská sýpka, přestože stála stranou, byla zničena ohněm a v ní všechno obilí. Vdova po hraběti Arnoštu Františkovi se i s nedospělými syny musela ubytovat ve městě, protože zámek byl neobyvatelný. Za pomoci poddaných byly zdi znovu vyzděny a budova přikryta, aby do ní nezatékalo. Teprve za několik let, když už panství převzal starší syn Jan Nepomuk, došlo k přestavbě zámku.

Z Prahy byl povolán stavitel Ferdinand

Václav Špaček, který vyprojektoval zcela nový vstupní trakt ze severní strany. Také v patře jižního křídla, kde dosud byly jen obvodové zdi, byl prostor rozčleněn a přizpůsoben baroknímu slohu. Zatímco nosné zdi jsou zděné, některé dodatečné příčky jsou dřevěné (i když samozřejmě omítnuté). Barokní přestavba zámku dokončená roku 1733 mu vtiskla zhruba takovou podobu, jakou známe dodnes. V kartuších nad okny prvního patra vstupního křídla jsou zobrazeny hlavy barokního páru. Traduje se, že jsou to majitelé z rodu Ugarte. Opakované opravy omítky však jejich podobu zřejmě pozměnily.

Poslední prodej zámku

Jan Nepomuk hrabě Ugarte se však chtěl oženit s hraběnkou Vilemínou de Souches, která byla spolumajitelkou Jevišovic. V roce 1735 proto prodal panství Velké Meziříčí se Stráneckou Zhoří za 638 tisíc zlatých. Z utržených peněz vyplatil dědický podíl sestře své manželky a od té doby byly hlavním sídlem Ugartů Jevišovice. Novým majitelem zámku se stal Leopold vévoda Schleswig – Holstein – Sonderburg – Wiesenburg. Byl to poslední prodej. Od té doby už se jen dědilo, takže i současní majitelé zámku jsou potomci vévody Leopolda.

Děkujeme doktorce Marii Ripperové za ochotu a obětavou činnost. Vážíme si jejich příspěvků do Velkomeziříčska nejen v podobě pravidelného seriálu.
Redakce Velkomeziříčska

Karel Veselý přebírá ocenění za 50 let práce s mládeží od kolegů z rybářského spolku

Jsem věrný zdejšímu rybářskému prostředí, říká Karel Veselý

U příležitosti 125. výročí spolku sportovních rybářů v Meziříčí jsme pohovořili se zakladatelem rybářského kroužku, panem Karlem Veselým. Pan Veselý provozuje tuto zájmovou činnost úctyhodných 50 let. Svě žáky vedl od prvních krůčků. Mnohé z nich láska k vodě neopustila, ani když vyrostli a dospěli. Kromě samotného rybolovu se dali například i na studium středních a vysokých rybářských škol. Jeho rukama prošlo mnoho dětí, dokonce i dva poslední předsedové organizace.

K rybařině máte blízko celý život. Odkud vzešla vaše láska k ní?

Jako malý kluk jsem hodně času trávil u vody, jelikož rybařili moji dva strýcové. Sám jsem s nimi přímo nerybařil, ale obklopoval jsem způsob, jakým se rybaří.

Proč jste se chtěl věnovat učitelství a konkrétně rybářství?

V mém příbuzenstvu bylo hned několik kantorů – tři strýcové, tři tety a dvě moje sestřenice. Když se u nás doma všichni sešli, vypadalo to jako ve sborovně. Mně jakožto žákovi sedmé třídy se dostal do rukou dotazník, kde se vyplňovalo, kdo by měl zájem o učitelství. I přesto, že jsem původně chtěl jít na obor rybářství, k učitelství jsem se přihlásil. Ve třídě jsem sledoval, co všechno dělá učitel a jak se chovají žáci. Vystudoval jsem tedy gym-

názium a poté fakultu v Brně, obor Přírodopis a Základy zemědělské výroby.

Práci s mládeží jste se věnoval dlouhých 50 let. Pamatujete si ještě dnes svoji první hodinu s dětmi?

Ano, pamatuji. Všechno to začalo, když mě v roce 1969 ustanovili na školu v Radostíně nad Oslavou. Následně přišel povolávací rozkaz a já musel nastoupit na vojnu. Když jsem se po vojně vrátil, v září roku 1970 jsem založil rybářský kroužek. Ten se scházel každý týden. Kolem řeky jsme měli hodně prostoru, a tak jsme tam chodili pozorovat ryby a učit se o pobřežních rostlinách. Na hřišti jsme mohli házet pruty, aby se děti naučily správně nahazovat do vody. Pro výuku jsem tenkrát neměl žádné speciální podklady. Ale jako učitel přírodopisu jsem vlastnil nějaké školní materiály.

V jakém časovém období jste se stal členem místního spolku sportovních rybářů?

Do místní rybářské organizace jsem vstoupil teprve v roce 1971. V té době jsem už měl nějaké učební materiály, se kterými jsem mohl ve výuce pokračovat. Někdy mezi lety 1974 až 1975 mě oslovila tehdejší pracovnice velkomeziříčského Domu pionýrů a mládeže, paní Sitová, s nabídkou vedení zájmové činnosti pod jejich záštitou. Souhlasil jsem a ta spolupráce trvá do dnešních dnů. V průběhu let se organizace dvakrát přejmenovala, dnes ji známe pod názvem Dóza – středisko volného času.

Jaké učební pomůcky jste při své práci využíval?

Jako člen svazu jsem měl k dispozici spoustu různého materiálu v zázemí organizace.

U zámku fungovala tehdy ještě jedna rybářská společnost a ta nám poskytla další různé plakáty, karty ryb a podobně. Mimo to jsme dostali atlasy rostlin a živočichů, jak bezobratlých, tak i obratlovců a v nich se dalo dohledat v podstatě všechno, co jsme k výkonu činnosti potřebovali.

Můžete porovnat děti před padesáti lety a dnes, vidíte nějaký rozdíl?

Dle mé zkušenosti měly děti dříve větší chuť se všechno naučit. Oproti tomu dnešní děti jsou ukázněnější. Na mé srovnání má vliv věková skupina dětí. V začátcích bývali chlapi staršího věku, jednalo se o žáky 2. stupně základní školy. Dnes kroužek navštěvují i mnohem mladší žáci.

Pořádali jste v rámci prohloubení svých znalostí také exkurze?

Ano, pořádali. Zpočátku jsme jezdili do Žďáru nad Sázavou, konkrétně do závodu SONA. Navštěvovali jsme i žďárský závod Tokoz, kde se vyrábějí duté nebo plné laminátové pruty a navijáky. Podívali jsme se i do Velkých Losenic na pstruží líheň. V pozdějších časech jsme se asi desetkrát zúčastnili exkurze do Výzkumného ústavu rybářského a hydrobiologického ve Vodňanech. Jelikož jsem měl na starosti hlídání dětí, aby například nespady do rybníka nebo do řeky, moc jsem si z těchto návštěv obvykle neodnesl. Co bylo ovšem zajímavé, vidět praktické maturity u řeky, což nám zajistil bývalý člen výboru, pan Kejda. Součástí exkurze byla vždy ještě návštěva hradu nebo zámku.

Práce s dětmi jistě není jednoduchá. Co vás u ní celá léta drží?

U této práce mě drží jednak to, že rybaření mě osobně baví. A pak za minulého režimu bylo lepší zabývat se takovými činnostmi jako sportovní rybářství, zahrádkaření než se politicky angažovat.

Dokázal byste odhadnout počet žáků, kterým jste se věnoval za svoji působnost?

Přesné informace by se musely dohledat v archivech, ale přibližně počítám tak 1100 dětí.

Jak obvykle lekce rybářského kroužku probíhala?

Smyslem kroužku je osvojení rybářské teorie i praxe a možnost získání platné rybářské povolenky. Celý život učím teorii včetně poznávání, k vlastnímu rybaření však nikdy nemohlo dojít. Zkrátka na to nebyl čas.

Žáci pocházeli z různých okolních vesnic na vzdálenost až 10 km od Meziříčí. Každému z nich jel jinak autobus, takže bylo velice těžké vše skloubit dohromady. Praktické rybaření si děti zkušely samy a v závěru kurzu se vždy konaly závody.

Můžete nám přiblížit rybářské závody?

Závody sponzoroval dříve pan Lenc, nyní paní Lencová, která vlastní v Meziříčí prodejnu s rybářskými potřebami. Místní sportovní rybáři akci organizovali a manuální pracovníci prořezali stromy u rybníka, aby vznikl dostatek prostoru. Já měl obvykle na starosti přípravu očíslovaných závodních terčů a zajišťování cen. Nachystal jsem losovací pořadové lístky, které si děti tahaly z čepice, a na základě náhodného výběru obsadily své stanoviště. V 7 hodin ráno jsem zapískal na píšťalku a začalo se chytat. Závody trvaly do 11 hodin dopoledne. Jejich průběh a výsledky vyhodnocovali dva nebo tři rozhodčí. Ti měli na starosti zápis úlovek v centimetrech a bodové hodnocení. Na závěr jsme vybrali nejlepší rybáře. Ocenili jsme každého, kdo ulovil rybu, i ti, co neulovili ani jednu, obdrželi cenu útěchy. Účastníci mohli získat naviják, rybí prut, podběrák, vezírek, krabíčku na drobný rybářský materiál (háčky, olůvka) nebo rybářské vlasce. Všichni zúčastnění dostali ještě minerální vodu a oplatek. Poté už následoval rozchod.

Jak často v současnosti rybaříte?

Moc často ne, dříve to bývalo daleko lepší. V dubnu loňského roku jsem chytil jednoho kapra, od té doby jsem byl u vody ještě v srpnu a to je všechno. Poslední dobou trávím nejvíce času na zahradě.

Vychoval jste si nějakého nástupce?

Ano, ryby loví oba moji synové. Ti v mé zálibě budou pokračovat.

Kde jste nejraději rybařil? Měl jste nějaké zajímavé úlovky?

Jsem věrný zdejšímu rybářskému prostředí, svého času jsem jezdil také na Dalešickou přehradu. Co se týče mých úlovků, žádné extra velké jsem nemíval. Mezi ty solidní řadím kapry velikosti 65 centimetrů, candáty a štiky velké 75 centimetrů.

Máte nějaký oblíbený rybí recept?

Doma smažíme klasický řízek z kapra. Občas ale i pečeme štiky na víně nebo grilujeme pstruhy.

Vyskytla se mezi všemi pracovními povinnostmi nějaká humorná situace, o kterou byste se mohl podělit s našimi čtenáři?

Narodil jsem se tady v ulici Podhradí. Společně s rodinou jsem bydlel v přízemí domu a v patře sídlili majitelé Šturmovi. Pan Šturma vlastnil chatu u přehrady. Znal mě odmalička, a tak když se otevřela přehrada, nabídl mi v roce 1971 pobyt, abych mohl chytat ryby. Strávil jsem tam celé prázdniny. Jednou, když jsme zase rybařili, chytil pan Šturma kapra a řekl mi, ať ho zabiju. Já už předtím měl tu možnost vidět, jak on sám rybu zabíjí, a proto jsem to chtěl udělat stejným způsobem. Když jsem měl hotovo, šel jsem jej opláchnout do vody. Kapr nelenil, mrsknul sebou a odplul. Jak se žlutil na dně, musel jsem se vysvléknout a plavat pro něj. Vytáhl jsem ho a při cestě na břeh mi opět vyklouzl z rukou, ale už mi neunikl.

Druhý zážitek mám z dob, kdy jsme jako rybáři sedávali na místě u Balcara, jednoho domu u vody pod Olším nad Oslavou, který je dnes už zbouraný. Chodili jsme tam na candáty. Ryby brávaly mezi půl devátou a devátou hodinou. O půl desáté záběry skončily, jak jely ryby nahoru po řece. O půl jedenácté se vracely zpátky a záběry šly obráceně. Toho dne ryby vůbec nebraly, a tak chlapi povolili brzdy u navijáků a šli si společně povídat. Když jsem se jako první vracel k vodě, zjistil jsem, že půlka navijáku na mém prutu je vytočená. Začal jsem jej stáčet a najednou se prut vznesl. Byl tam s námi naštěstí tehdejší hrázný pan Svoboda a ten konstatoval, že jsme stočili kvakose nočního. Pták měl v rejdocacím ocasním peří chomáč vlasců. Tak jsme ho vyprostili a pustili zpět do přírody.

Úterý 1. 6. – 12. 9., Náměstí, Velké Meziříčí
Otevření věže kostela sv. Mikuláše

Středa 2. 6., jídelna na zámku VM, 19:30
Concentus Moraviae – Anna Fusek,
Mayah Kadish

Sobota 5. 6., fotbalový areál TJ Jiskra
Měřín, 7:00 – 10:00 hodin
Měřínská 50

Jubilejní 50. ročník, akce je součástí
50. výročí založení organizované turistiky
v Měříně.

Sobota 5. 6., Beauty & Beast, Velké
Meziříčí, Pod Strání, 9:00 – 13:00 hodin
Jarmark kvalitních českých potravin regi-
onálních výrobců

Neděle 6. 6., fotbalový areál TJ Jiskra
Měřín, 13:00 hodin
Oficiální otevření naučné stezky Měřín
Akce je součástí 50. výročí založení orga-
nizované turistiky v Měříně.

9. – 14. 6., Náměstí, Velké Meziříčí
Tradiční pout'

11. 6., Husův Dům, Velké Meziříčí, 17:30
Hudební večer s hostem Filipem Boháčem
Českobratrská evangelická církev zve na
Hudební večer s evangelickým farářem,
muzikantem a písničkářem.

12. 6., Kino Jupiter club, 10:00 hodin
Vernisáž ke 150. výročí hasičů

12. – 13. 6., Zahradnictví Rozmarínek
Víkend otevřených zahrad v Petrávči

13. 6., Náměstí, Velké Meziříčí
Tradiční řemeslné trhy

19. 6., Náměstí, Velké Meziříčí
Ukázky techniky IZS ke 150. výročí hasičů
Na náměstí proběhnou ukázky techniky
Integrovaného záchranného systému
od 9:00 a od 14:00 hodin.

19. 6., Náměstí (Stará pošta),
Velké Meziříčí, 18:30 hodin
Bezproutoff 2021

V rámci akustického festivalu vystoupí hu-
dební skupiny Bandaband, Zywar a Tuzex.

25. – 27. 6., Náměstí, Velké Meziříčí
Vzhůru za čistým vzduchem – vystoupej-
te zdarma na věž kostela.

Blíží se šance pro rozvoj dětí ve Velkém Meziříčí

Naše město se může v příštích letech stát oázou zdravých dětí a úspěšného rozvoje dětského talentu.

Nadpis může působit až provokativně vzhledem k tomu, v jakém stavu se mládež nachází. Analýza současné situace rozhodně není pozitivní, čelíme nebývalému úpadku.

Vznik Československa nastartoval i slavnou sportovní éru. Exportovali jsme sportovní metodiku, naši trenéři byli žádaní doslova po celém světě. Mladé generaci byl nabídnut neobyčejně efektivní výchovný systém. Naše know-how přebírala ještě na přelomu milénia řada zemí, včetně Švédska, Spojených států nebo Kanady. To už ale bylo období, kdy jsme přestali tvrdě pracovat a žili z podstaty. Jinde naopak docenili obrovský význam zdravé a zdatné mládeže pro svoji budoucnost. Uvěřili v obrovskou efektivitu investic do sportu mládeže. U nás se bohužel sport dětí stal přehlíženou oblastí. Museli jsme vyklidit dřívější pozice, o naše trenéry dnes nikde není zájem, protože nejsou nositeli žádné přidané hodnoty. Vychovat dnes v ČR špičkového sportovce je nadlidský úkol.

Většina naší současné populace ztratila kondici i odolnost. V některých fatálních onemocněních či konzumaci návykových látek jsme se naopak propracovali na přední příčky v EU. Covid nám uštědřil další tvrdou ránu. Žalostný zdravotní stav obyvatel otevřel viru dveře dokořán, takže jsme se podrobili nejdelším omezením na světě, což opět nejvíc odnesly děti. Odborníci z oblasti sportu i medicíny hovoří o zločinu na dětech, či o katastrofě, ze které se současná mládež už nevzpamatuje.

A v této situaci, kterou nelze nezmínit, ho-

vořím o sportovní prosperitě a úspěchu našich dětí v budoucnu? Nezbádlím jsem se? Věřím, že ne. Každá situace má rub a líc. Dřívější laxnost a nezáměr vystřídal jako spásný závan sebezáchovného reflexu interest lidí kolem sportu, trenérů, pedagogů, rodičů, a dokonce i nejvyšších představitelů našeho města. Jsem velmi mile překvapen tím, že se vznikající iniciativa setkává s reálnou ochotou něco s tímto stavem dělat. Možná stojíme na počátku procesu, který může otočit směr vývoje zcela opačným směrem.

V současnosti zahajuje skupina lidí zabývajících se pohybovým rozvojem dětí práci na projektu, o kterém vás budeme velmi rádi informovat v dalších číslech Velkomeziříčska.

JUDr. Pavel Zacha
Předseda Spolku Kamevěda z.s.

Družstvo žen s prvním pohárem v roce 1937, foto: archiv Házená Velké Meziříčí

Velkomeziríčtí házenkáři slaví 100 let! aneb co přinesla třicátá léta

V minulém článku jsme vám přiblížili začátky velkomezirické házené, které byly spojeny se ženami – průkopnicemi tohoto krásného sportu. Dnes se podíváme na úspěšná třicátá léta a počátky mužského družstva.

Začátek třicátých let vnesl do družstva žen nového vedoucího družstva, pana Františka Veselého, zaměstnance městské spořitelny. Zároveň došlo ke značnému omlazení týmu. Velká změna se také udála s dresy hráček – od dlouhých sukní přešly na praktičtější trenýrky.

Popularita české házené ve městě rostla, a proto také bylo vytvořeno družstvo mužů. Mezi prvními hráči byli pánové Dvořáček, Kalný, Klapal (velká ikona celé velkomezirické házené), Navrátil, Pánek, Plaček a Skopeček.

Oba naše celky byly zvány na sportovní dny v Třebíči a do Polné. Ale tým SK Velké Meziříčí také nebyl pozadu a pravidelně pořádal sportovní hry, např. v roce 1933 hostil mistra ČSR, muže z Moravské Slávie Brno. Utkání skončilo jednoznačně pro československého mistra, a to v poměru 6:24.

V polovině 30. let se pan František Veselý přesunul do kopané a vedení házené převzal Eduard Klapal. V té době bylo v oddíle registrováno 15 hráček a 14 hráčů. Na tehdejší poměry to bylo dostatečné množství, ale nutno říci, že se ještě nepracovalo s mládeží. To přišlo až později...

Tučným písmem se do historie vepsal rok 1937. V květnu toho roku ženy získaly 1. místo na turnaji v Borovině, a tak získaly první pohár v dějinách velkomezirické házené. Ve finále zvítězily nad SK Úředníci Praha-Karlín, když předtím zdolaly Brtnici 13:0 a Borovinu Třebíč 4:3. Poslední dvě léta třicátých let byla pro velkomezirickou házenou velice plodná. Nejprve družstvo reálného gymnázia, složené vesměs z hráček SK Velké

Meziříčí, s jistotou získalo titul střeďoškolského mistra ČSR v Praze. Dvě hráčky Dufková a Fialová byly dokonce pozvány do reprezentačního družstva! Trenérem nebyl nikdo jiný než Eduard Klapal.

Ženám se v Mistrovství Moravy podařilo získat druhé místo. To jim zajistil zápas ve Zlíně, kde vyhrály 5:1. Utkání přihlíželo 700 platících diváků, kteří museli smeknout před rychlou a energickou hrou velkomezirických žen. Dorostenky, jako druhé družstvo žen, vyhrály II. třídu, a postoupily tak do I. třídy západomoravské župy. Muži se umístili na krásném třetím místě v I. třídě.

Ještě si můžeme ukázat bilanci jarní sezóny 1939. Celkem bylo odehráno 20 zápasů, z nichž 16 odehrál tým žen se skóre 69:33! Opravdu neuvěřitelná útočná síla...

Ve čtyřicátých letech velkomezirická házená rozhodně nezahálela. Ani válka ji nezastavila. A co se povedlo? Tak o tom zase příště...

Jana Šidlová
Házená Velké Meziříčí

Družstvo mužů ve 30. letech 20 století, foto: archiv Házená Velké Meziříčí

Pro zajímavost:

Eduard Klapal – muž, který byl pro celou velkomezirickou házenou důležitou postavou. Narodil se 31. 12. 1908 v rodině lékaře jako čtvrtý, nejmladší chlapec. Jeho učitel tělesné výchovy ho zavedl na Moravskou Slávii, kde pod vedením trenéra Vykoupila trénoval 4,5 roku. Reprezentoval Moravskou Slávii v atletických disciplínách. Po studiích v roce 1928 nastoupil na své první místo učitele v Ořechově, poté ve Velké Bíteši a Lhotkách. Po válce zakotvil ve Velkém Meziříčí, kde učil až do roku 1968. Téměř celý svůj život se věnoval házené. V letech 1931–1932 začal sám aktivně hrát českou házenou za SK Velké Meziříčí. V roce 1934 se stal trenérem velkomezirických žen a trénování se věnoval až do roku 1978, kdy mu bylo obdivuhodných 70 let. Měl velký podíl na vybudování hřiště v Rudolfově parku. Organizačně vypomáhal při výstavbě komplexu házenkářských hřišť v nových podmínkách za Světlou. Po roce 1989 se zasadil o oživení sokolských myšlenek a na jeho podnět zahájila znovu svoji činnost Tělocvičná jednota Sokol Velké Meziříčí. Celý svůj život zasvětil práci s dětmi a mládeží. Za svoji práci byl odměněn řadou veřejných uznání. Mezi jinými to bylo i nejvyšší ocenění – medaile Dr. Miroslava Tyrše. Zemřel 3. června 2004 ve věku nedožitých 96 let. Na jeho památku je od roku 2006 pořádán Memoriál Eduarda Klapala mladších žákyň – dvoudenní turnaj pro týmy z celé České republiky. Čest jeho památce.

Eduard Klapal, foto: archiv Házená Velké Meziříčí

POMŮČKA: MOIRA OVA, REJS TEMU	KLUB SLO- VENSÝCH LYŽARŮ (zkratka)	VAZIVOVÁ BLÁNA KRYJÍCÍ KOST	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY HEREČKY POULLAIN	STŘEDOVÁ ČÁRA	STÁT SE STARÝM		DOMÁCKY OLDŘICH	STARŠÍ ČESKÝ HEREC	PŘEDLOŽKA	ROZSOCHA (nářeční)		2. DÍL TAJENKY	OBROUBIT	PATLANINA
ZMĚDĚL- SKÉ DRUŽSTVO V RUSKU							ODVĚTVÍ					POSLEDNÍ ROŽMBERK KASPICKÝ PŘÍSTAV			
NEDŮVĚRA							NEDBALE TEKUTINA VYLUČOVA- NÁ KŮŽI								
BIBLIČKÁ OSOBA				ROSOL NĚMECKÝ „VYCHOD“						ZVÍŘE KVĚTNÍ PRAŠKY					
	VZOREC OXIDU ČINU PEVNÝ SPOJ				ZNAČKA NABÝTKU KULOVITÁ BAKTERIE				JÍDLO VELKÉ NADOBY						HEDVÁBNÁ TKANINA
TISKNOUT							HMYZO- ŽRAVEC 3. DÍL TAJENKY								
JMÉNO SPISOVA- TELE HUGA						ČESKÝ HEREC VÝBĚŽEK PEVNINY						VAJEČNÉ BUNKY CHOBOT- NATEC			
ANGLICKÝ „ESO“				VALOUNY KATEGORIE VOZIDEL							BRIDŽOVÁ HLÁŠKA OSUD				
VOJENSKÝ NÁJEZD					JEMNÉ TKANINY HOLENKU					ORCENÉ ODSTRA- NOVAT MYTÍM					
	OTISK NALÉZT	DRAVEC			ZNAČKA KŘEMIKU VZDORO- VAT				ANGLICKÝ „BRZY“ POLSKÉ MĚSTO					STARŠÍ ČESKÝ HEREC	PRAVO- SLAVNÝ OBRAZ
CIZO- KRAJINÝ ZPĚVNÝ PTÁK						VYMETAČI KOMINŮ KEŇSKÝ BĚŽEC									
ŘECKÉ PÍSMENO				LÉTAJÍCÍ SAVEC DOMÁCKY KORNEL								ČESKÝ ZPĚVAK PULZ			
TYČ VOZU			NEZAHÁLET (zastarale) COPAK										PŘEDLOŽKA POPĚVEK		
KRMIVO PRO DOBYTEK					ITALSKÉ MĚSTO							NADŠENÍ			
KORÁLOVÝ OSTROV					PĚTINA KÓPY							JIHO- AMERICKÝ HLODAVEC			

KŘÍŽOVKA O CENY

Autor křížovky: **Jaromír Kvíčala**

(Viz tajenka)

Svatodušní svátky se slaví padesát dní po Velikonocích, deset dní po svátku Nanebevstoupení Páně. Jsou to tedy svátky pohyblivé a mohou probíhat v rozmezí mezi 10. květnem a 13. červnem. Křesťané si v nich připomínají sestoupení Ducha svatého na apoštoly a založení církve. Původně trvaly celý týden. Bývaly termínem hromadných křtů, bířmování a svěcení vody. Letnice však byly také zdrojem pestrých projevů lidové zbožnosti a kultury. Celý závěr jara byl vnímán jako obzvláště šťastný čas. Děti narozené v této době měla čekat zářivá budoucnost. Výjimku tvořil poslední týden před letnicemi, tzv. černý. V tuto dobu nebylo záhodno uzavírat sňatky, smlouvy, stěhovat se ani dělat jiné zásadní životní kroky.

V případě letnic se městská a venkovská tradice rozešly mnohem víc, než je tomu u jakýchkoliv jiných svátků. Městské slavnosti se nesly v duchu rytířského odkazu, a jejich hlavní náplní tak byla různá střelecká a sportovní zápolení spojená s veselnicemi a tancem pod širým nebem. Na venkově probíhaly tzv. královské hry, jejichž typickou součástí byly bohaté a krásné masky. Konaly se taneční zábavy s pohoštěním, průvody vsí a různé dramatické scénky. V některých oblastech se až teprve v tuto dobu stavěly máje. Starobylé zvyky se pojily také k vodnímu živlu. O svatém Duchu si už lidé mohli dopřát první pořádnou koupel v přírodě. Mezi další zvyky spojené s vodou patřily návštěvy léčivých pramenů, pití z kouzelných studánek, ale také jejich čištění a zdobení květin.

Správné znění tajenky zašlete do 25. června 2021 e-mailem na adresu: velkomezirisko@velkomezirici.cz nebo poštou či doručte osobně do redakce (Radnická 29/1, budova radnice, přízemí, dveře č. 104, 594 13 Velké Meziříčí).

Tajenka z minulého čísla: Floralia a zasvětili jej bohyni jara Flóře

Výherci: Zdeňka Coufalová, Ludvík Bradáč z Velkého Meziříčí a Jitka Jašová z Oslavice

VELKOMEZIRÍČSKO

Zpravodaj města Velké Meziříčí, periodikum územního samosprávného celku. Vydává Město Velké Meziříčí, Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí, IČ 00295671. Vychází měsíčně v nákladu 5 500 výtisků pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov, Svařenov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavice, Mostiště a Olší nad Oslavou, zdarma.

Evidenční číslo MK ČR E 11 305.

Adresa redakce: Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

Šéfredaktorka: Mgr. Zuzana Najtová

Tisková mluvčí: Bc. Lucie Málková

Redaktorka: Ing. Iveta Ondráčková

Předtisková příprava: Michal Číhal

Telefon: 566 781 034-038, 778 113 368

E-mail: velkomezirisko@velkomezirici.cz

Redakční rada:

Mgr. Dagmar Handová Navrátilová

Mgr. Markéta Slámová

Mgr. Martin Štindl, Ph.D.

Petr Hladík

Mgr. Zuzana Najtová

Tisk, roznos: SAMAB PRESS GROUP, a. s., tiskarna@samab.cz / Česká pošta, s.p. Toto číslo vychází ve středu 2. června 2021 (XXXII. ročník). Uzávěrka příštího čísla je 25. června 2021 ve 12.00.

V případě nedodání zpravodaje se obraťte na Českou poštu Velké Meziříčí (+420 954 259 401). Můžete si ho vyzvednout také na recepci radnice.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátit nebo upravit příspěvky bez předchozího souhlasu autora, v případě nedostatku místa je zcela odmítnout. Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory pisatele a nemusí se shodovat se stanoviskem vydavatele. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Velkomeziríčka bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Neoznačené příspěvky jsou zprávami vydavatele.

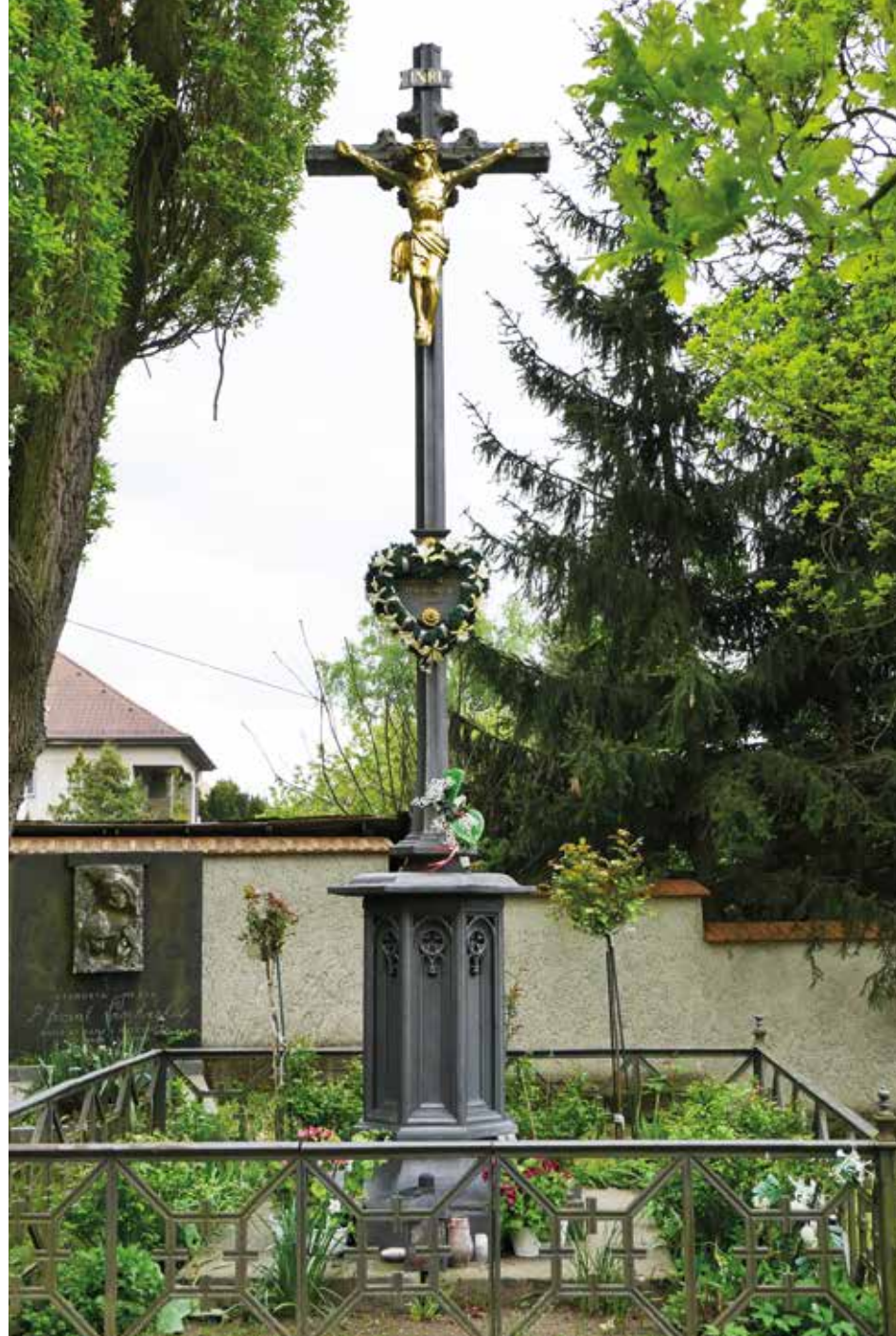
f Najdete nás na facebooku:
facebook.com/velkomezirisko

Podklady pro inzerci, blahopřání a společenskou kroniku přijímáme:

Pondělí: 13.00 – 17.00

Středa: 10.00 – 12.00

Pátek: 8.00 – 12.00

MĚSTO POD LUPOU

Díl 54: Bukovského kříž

Text: **Marie Ripperová**

Foto: **Lucie Málková**

V QR kódu
naleznete
více fotografií
a mapu:

Kříž stával u kostela a později byl přesunut na Moránský hřbitov.

Jestli si představujete nějaký speciální typ kříže, jako třeba maltézský nebo ondřejský, tak jste úplně vedle. Bukovského kříž není specifický svým tvarem, ale osudy. Nechal jej v roce 1856 postavit bohatý měšťan Martin Bukovský. Kříž je litinový a původně stál před kostelem sv. Mikuláše. Tehdy ještě nebyl z náměstí vchod do koste-

la, a tak se kříž u paty věže dobře vyjímal. Kolem něj byla litinová ohrádka. Když byl v roce 1883 probourán pod věží vchod do kostela, objevil se nápad, že by se kříž mohl přestěhovat na hřbitov. Proti tomu se zvedla tak velká nevole občanů, že kříž zůstal na svém místě. Svému osudu však stejně neušel. Při bombardování v květnu 1945 byl hlavní kříž na hřbitově zničen a jako náhrada za něj tam byl v roce 1961 přestěhován Bukovského kříž i s ohrádkou. Najdete ho snadno. Stojí na konci hlavní cesty.

NEDĚLE
20. 6.
16.00

KONCERT ZUŠ

SOBOTA
3. 7.
20.00

AMARYLIS
IRISH MUSIC BAND

SOBOTA
10. 7.
19.00

STETSON
MÍSTNÍ COUNTRY

NEDĚLE
11. 7.
19.00

GENEZE
MÍSTNÍ FOLK
S DLOUHOLETOU TRADICÍ

PÁTEK
16. 7.
20.00

POUTNÍCI
BLUEGRASS A COUNTRY BAND

SOBOTA
17. 7.
20.00

KOŇABOJ
STYLOVÉ K ČECHOMORU
ČI FLERETU · BUDE I CIMBÁL

NEDĚLE
18. 7.
19.00

LISTOVĚJ
FOLKOVÉ LYRICKÉ
PÍSNĚ Z VYSOČINY

PÁTEK
23. 7.
20.00

CIRKUS LÁSKOHRAD
ALTERNATIVE, SAMBA,
DANCEBEAT KAPELA

SOBOTA
24. 7.
19.00

THE PEOPLE
POP SET S HUDEBNÍMI VZPOMÍNKAMI
NA KARLA GOTTA

NEDĚLE
25. 7.
18.00

ZAHRAJEM
MÍSTNÍ FOLK

NEDĚLE
25. 7.
21.30

KINEMATOGRAF
DOLITTLE
AMERICKÝ RODINNÝ DOBRODRUŽNÝ FILM

PONDĚLÍ
26. 7.
21.30

KINEMATOGRAF
HAVEL
ČESKÝ FILM O JEDNÉ
Z NEJVÝRAZNĚJŠÍCH OSOB
NAŠÍ HISTORIE

ÚTERÝ
27. 7.
21.30

KINEMATOGRAF
MEKY
ŽIVOTOPISNÝ DOKUMENT
O OBLÍBENÉM SLOVENSKÉM UMĚLCI

STŘEDA
28. 7.
21.30

KINEMATOGRAF
3BOBULE
POKRAČOVÁNÍ OBLÍBENÉ
ČESKÉ KOMEDIE

NEDĚLE
1. 8.
18.00

SADOVANKA
NEJMENŠÍ SLOVÁCKÁ
DECHOVÁ KAPELA

PÁTEK
6. 8.
19.00

PUB SESSION
COUNTRY BAND
COUNTRY A FOLKOVÁ KAPELA

SOBOTA
7. 8.
19.00

VOJTA KIŘÁK TOMÁŠKO
TRAMPSKÝ A FOLKOVÝ PÍSENIČKÁŘ

NEDĚLE
8. 8.
19.00

PERPETUM
JIŘÍHO SCHELINGERA
HOLD NESMRTELNÝM HITŮM LEGENDY

NEDĚLE
15. 8.
19.00

ZPÍVAJÍCÍ HASIČ
PROFESIONÁLNÍ HASIČ JURIČ PAŘIL
PŘEDSTAVÍ VLASTNÍ PÍSENIČKY

SOBOTA
21. 8.
19.00

LITRPUL
FOLK A COUNTRY BAND

NEDĚLE
22. 8.
19.00

ISARA
HUDBA Z BRITSKÝCH OSTROVŮ

SOBOTA
28. 8.
19.00

BARBERO
VOKÁLNÍ QUARTET
MLADÝCH UMĚLCŮ

NEDĚLE
29. 8.
14.00

THE SHOTS
OBLÍBENÁ JIHLAVSKÁ KAPELA
SWING, JAZZ A ROCK'N'ROLL

NEDĚLE
29. 8.
15.00

ČESKÁ CENA
ZA ARCHITEKTURU
SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

NEDĚLE
29. 8.
18.30

MUZIKANTI
LADISLAVA PRUDÍKA
ZNÁMÁ, SKORO MÍSTNÍ DECHOVKA
Z DOLNÍCH HEŘMANIC

SOBOTA
31. 7.

NEDĚLE
1. 8.

MODELÁŘSKÝ SVĚT 2021
VÝSTAVA PAPIROVÝCH MODELŮ VE
VÝSTAVNÍ SÍNĚ JC